

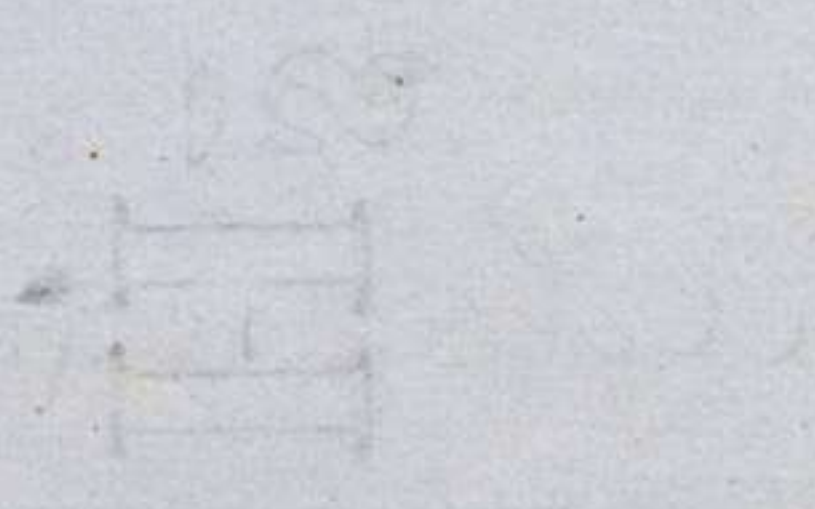
La filla del mar.

Acte segon.

1880

Faint, illegible handwriting at the top of the page.

Faint, illegible markings or text at the bottom center of the page.

Acte segon.

La mateixa decoració del acte primer. Es de matinada.

Vicens Baruta y Valli

Handwritten text, possibly a title or header, located at the top of the page.

A horizontal line of handwritten text, possibly a separator or a date.

Handwritten text, possibly a title or header, located in the middle of the page.

A horizontal line of handwritten text, possibly a separator or a date.

Handwritten text, possibly a title or header, located in the lower middle of the page.

Small handwritten mark or signature in the bottom left corner.

Small handwritten mark or signature in the bottom left corner.

Small handwritten mark or signature in the bottom center.

Escena 1^a

~~1^a~~
 Simonet.

(Sort de la habitació del tercer terme y tanca la porta ab molta quietut, se la guarda a la butxaca y diu baixet.)

«Qui assegura, diu que dura.»

Ben tancat ab forta clau,
 l'ancellet que tuch a dintre
 queda ben assegurat.

To soch aixís, al que's pillo
 li faria saltà el cap!

¡Quina pescada mes bona!

Vaya un llubarro, carat,
 prou ben fet ab ab y oli:
 los àngels hi cantarien.

(Moment de pausa)

Ants de anar men a la platja
 dech a n'eu Lluís parlar,

no hi ha mes, vaig a trobarlo
avants no's fassi mes tart.
De resulta, del desori
y de aquell disgust fatal
deu estar fet una fera...
correu touchs a consolá'l.
que sempre las bonas obras
hanan cuans sempre ab fe's fan

(Obra la porta del fondo y deixant
la ajustada din)

Està apunt de sortir l'auca.
Bel rogent, es mal senyal!

(Se'n va. Pansa, luego surt don
Ramon que obra la porta ab
cuidado, y al veure que no hi ha
ningu entra y la deixa ajustada)

Escena 2^a

#

10

Don. Ramon.

Quina quietut!... Estrany sembla
 que no's senti cap remó!
 Anim Ramon; pit y fora;
 no te arcauleipsis Ramon.
 Comensada ja la trama,
 avant; y com mes desunió
 entre'n Lluís y ella existeixi
 intrigas y desconsol,
 aniri guanyant terreno
 per lograr lo que mon cor
 tan desitja y tan anhela...
 Passos sento... si, est soroll
 es a fora. (Quoltant) No'm cap dubte.
 Preuenius seus dilació
 y per lo que pugan esser
 busquem prompte segur lloch.

(D'amaga al dretó de la escala. Al cap
 d'un rato, entra en Lluís, que al obrir
 la porta s'atura y diu ~~respirar~~)

A. D.
##

Escena 3^a

Lluís.

Desditxas del fals món; veniu plegades
tot de sopte a acabar mas agonias!
Quan creya jo ab las horas ben hanrades,
s'hau afel-lat per mes etsar mes dias!
Jo vivia d'amor; dolsa esperansa
alimentava jorns y nits mon cor;
y si'm queisaba ahir de la anyoransa
molt mes me agreujare devant sa mort.
Quant mes valia que'n las breuhes horas,
haguessin acabat en llunya terra
mon sufriment y penas... ¡Ay Dolors!
ta mort, del cel que vaig somnià'm de terra.
Si almenys pugues morir, en altra vida
veuria en nits lo àngel, ta presència:
mes ara, trist de mi! Sa veu sentida
ressonará en lo fons de ma conciencia!

¿Hi ha més pena y doló?... Més desventura?
No ho podré suportar, y'l meu martiri
més creixerá anyorant á sa veu pura
y aquesta vida'm serà cruel deliri.

¿Sent morta ella, ¿en aquest mon que'm queda?
Sufrir y etern patir de nit y dia.

Si almenys sabes trovar sa tomba freda
ab lo pló dels meus ulls la regaria.

¿Ta res m'importas, vida miserable
can de penas sens fi y de desconsol!

¿Dónde arny eis fals mon, m'es despreciable
perque en ell trovo sols tristesa y dol!

(Agrenyat pel desespero s'entrega á un pro-
fons abatiment. Don Ramon surt de son
camagatall y diu.)

Escena 4^a

XX 19

Lluis y don Ramon.

Dam. - ¡Avant, y fora! Confiansa

y animat anima meua
puig com mes obstacles hi hagin
mes gloria H sera lo vencer!

In Lluís es aquí, ab astucia
lo resultat bo deu serme,
inventem... y anem seguintne
la comensada tragedia.)

(Patansa vers a en Lluís y tocantlo
per la espatlla dindi ab ironia)

Lluís! Lluís!

Lluís -

(Sortint del seu abatiment)

¿Qui es que'm crida?

Ram - Un amic teu que t'aprecia.

Lluís - ¡Oh, desventurat! ¿Que buscas?

Ram - Sols parlarte ab enteresa.

Lluís - Parla, ¿qu es lo qu has de dirme
que aixis lo silenci trenca?

¿Digam 'hout som?

Ram -

(M'atreveixo!)

¿Inquiet, que'm pòden sorpendrer.

Temple de dol y amargura
es, Lluís...

Lluís - ¡Oh! Morir ella!

Ram - No hi ha mes, deus confirmant
perquè Lluís, avuy la enterran!

Lluís - ¡Avuy!!...

Ram - Lluís va morir...

(Anem lligant la cadena)

Lluís - ¿Es veritat?... ¿No m'enganyas?
Ella morta com confessas?

¿Dir que tuch de morir-me
dins un avehch de tenebras...?

Ta no hi ha mes desventura!

¿Que'm resta en lo mon? ¿Que'm resta?

No mes sofrir y patir-me
vivint al trist recort d'ella.

No haber jo pugut besarla
avants de morir... ¡pobreta!

¿Quant no m'haurá a tot hora
demanat l'aymada bella!

Mes; ay! que dich, essent cego
no m'hauria aymat...

Ram-

Armeuse'n

perque no'm convé a qui estarnos.

Lluï-; Oh, bon amich! Deixa, deixa

que sa mort sentida glori...

que habentre eclipsat l'estrella

del meu pur cel de ventura

no'm resta goig en la terra.

Tu no veurè a la esperansa

tan hermosa y falaguera

com quan era en terras llunyas

que m'esguardava somrienta,

com si a volta, vullgués dir-me:

"encara ton amor t'espera!"

Ram- Olvidala; fug del poble,

y pots ser feliç!

Lluï-

May; deixam,

vull almenys pesar sa fossa,

vull viure del recort d'ella!

Vèsten amich sens tardansa,
 si tu sabias mas penas
 ab aguda arma viudria,
 à porà fi à ma existencia.
 ¿Que'n fa l'au de sa mihada
 si no hi trova à las aucellas?
 ¿De que l'inou podrá servirme
 vivint del recort que agreuja?
 Desamparcat, solitari
 teint la desgracia aqueixa
 de ser cego... vull morirne,
 vull morirne al seu darrera.

(Don una campana que toca à mort.
 L'hiu al sentirde s'horrifica y don Ramon
 deixa escapar un sarcàstica rialla.)

Una campana que toca
 ab tristera à mort...

Ramon-

Per ella!

(Li dich que's per la Dolwa,
 y es per la jóva Ferrera.)

Lluï - Aqueixa veu que anuncia
lo dol que al cor envenena!
¡Oh si amich! Viximne prompte
no vull veurer tals escenas
perque mes ulls no podriam
per mes que ploressin, veurerla!
¡Dolora! ¡Dolora!

(Vol anar-se'n vers à la escala y
don Naman lo deté.)

Nam -

y are!

Lluï - ¡Oh, Deu meu, la llum doncume
que aqueixa nous il·lumina
sol un moment en ma febra!
¡Dolora! ¡Dolora!

(Mentres lluyta ab lo desespero, don
Namma se coloca à la parte del fon-
do. A las veus d'en Lluï surt per dalt
de l'escala Dolor aterrorizada la qual
al veurer à Lluï en aquell estat
d'en horrorada.)

Escena 5^a

67

Los matexos y Dolors.

Dol. ¡Qui'm crida!

Lluís - La ven!!

(Al'over a Dolors, corre ven a ella, a quier
pa després d'un instant de pama baixa
Don Ramon s'està a la porta pera fugir
a la milló ocasió)

Ram. (~~sq~~)

(Dueno.

Le assumpto, molt bé's presenta.)

(Sem va tot satisfet. apunta lo dia y
l'evenari's va adarint)

Escena 6^a

Dolors y Lluís.

Lluís - Dolors!!

Dolors - Lluís!

Lluís - ¡No es morta?

¿Há dir, que m'enganyabau?

Dol- Qui may tan plaber soporta!

Lluís- De nostres cors abusabau.

Fixis siga al menys, millor!

D'aquest modo nostra vida
podrà rublirse de amor.

Dol- Si; avants digam desseguida
la causa del teu estat.

Lluís- No ho vullgas saber Dolores,
deixa siga desgraciada.

(Mla plora y en Lluís li agafa
carinyonament la mà dientli)

Sospiras!...

Dol-

No.

Lluís-

Si; tu, ploras! (Pansa)

Farà cosa d'alguns mesos
cuando me vaig posar malalt,
y los metjes mes entesos
me van dir que de aquell mal
si es que jo gaster podia

alguns diners per la cura
 de següi que'm curaria.
 Senti això, ab amargura
 vaig recordar era un pobre
 y va entrà en mi un desconsol
 que sempre me l'he dut sobre.
 En terra estranya y tot sol,
 ¿que podria fer? La vista
 mes se'm maba posant mala.
 y, oh, desgracia imprevista!
 ¿desconsol que ab res s'igualava!
 quant perduda la tenia
 vaig uns diners recullir
 y embarcantme en un vapor
 vaig a ma patria venir
 perquè hi vivia l'amor.
 Inva cercaba goijos
 lo campanà, mes no'l veyá,
 y viandant sempre plors
 amarga la sort se'm feya!

No veyá ls arbres frondosos
que hi ha per la carretera
ls que per abdos hermosos
foren ~~tant~~ anys endarrera,
Bòthom que'm veyá passar
deyan al veurem aipis,
"Fa llàstima contemplar
lo trist estat d'en Leluis!
y febreuch lo cami
sublent d'esperansa anava,
obvidant lo meu destí,
perque' ab tu no mes pensaba,
y aipis ab conhort; "Deu meu!
obvidaba l'amargura,
y al entrá al poble l'uom teu
vaig murmurar; oh ventura!
mon anima resta absorta
al veure' l'cami vensut...
Bòthom cipia a la porta,
y jo sempre, resolt

votaba a donà'l meu cor
 a la perqui sols vivia
 els que assedagat d'amor
 de llunyas terras venia,
 y are que estem junts abdos
 digam; ¡tant amor me dius?

¡Si no es lo cel tan hermos!

¡Perque ab negri'l veig confus?

Bonda llum que auts me ferias
 ab vivissims replandors;

vina avuy com aquells dias,

que vull veure a ma Dolors!!

Dol- Tan, amor meu t'hi angorat

que torna ja ma alegria

al veure t'hi recobrat.

Lluí- ¡Que hi sentit aymada mia!

¡Tan m'estimas?

Dol-

Cada hora

que he viscut sob d'angoransa

sentada del mar a vora

pensar lo cervell no alcança.
Fots lo jorns ab greu combat
à ta dolça veu cercaba
y sols la brisa un recort
d'enllà del mar m'ensiaaba.
Sempre en somnis, ta presència
hermosa veyá, y jo cuixis
may oblidava ta ausencia
com l'àngel lo paradís.
Has tornat; fora tristera!
Lluís; ¿que'n sò de ditxora!
Lluís.- És la reyna de pureza
qu'he criá el cel mes hermosa!

(Abraham; pensa. En Lluís diu
apart.)

(Vull sapiguer si m'estima
y vaig à probar son cor.
vejam si qui tan me estima
te fingiment en l'amor.)
Lluís; y si are't dignessin

ets amor teus de oblidar,
 ¿que dirias?

Dol - Que marxessin.

No obrida qui sap ayumar!

Lluís - ¿la resposta que'm donas,
 ¿la sentis?

Dol - Si,

Lluís - Oh! Molt me plau!

Dol - ¿Saps si han deixat may las onas
 lo seu palau que's lo mar?

Lluís - Vull demanarte un favor.

Dol - Digas.

Lluís - ¿Se'm trava la llengua...

(Després de pensar-se'n molt)

¿Deixem corre'l nostre amor?

Dol - típi may Lluís!... Es menqua
 tal proposta!

Lluís - Ment jo cego...

¿que'm podrias fe' de mi?

Pots trobá un partit... ¿hego.

Dol. - ¿T'aisó tu'm goras á di'?

Leluis - Estimemus com á germans.

Dol. - ¿Típó no ho podrás lozar.

¿To juntá ab altre las mans
cuans seucé'l cor te vaig clar?

Leluis - Vens que no forem ditxors?

Si jo treballar, pugues
forem felisos esposos - ...

Dol. - Te comprench; no parlis més!

(Transició)

¿Tu m'estimas?... No tu crech!

Tu, m'anyorabas? No.

Bon cor, ja d'amor es sech.

Tu, no has estimat com jo!

L'amor que's tanca en lo pit
alli viu eternament,

y per jamay al olvit

pot deixar lo'l pensament!

Leluis - Tu no comprens ma intenció.

Tu no'ts rica; jo tampoch,

71

veus mon destí malhaurat...
y vulldria que aquest foc
de amor, fos de germenat.
Dol - ¡Qu'ingrats sou! Quan me temia
de una doncella lo cor,
lo homes crudels feriu
nostre pit per darus la mort.
Pera així, jo nit y dia
plorosa anava a la platja...
oh ignorant! No sabia
que'm duya la mort ton viatge!
Seus cor de fera malvat,
vibora que veni deipas...!
Digam en que t'hi faltat
que a través lo cor m'equipes?
L'heu - Perdonam si tan t'he ofes,
que el meu bon fi no ha sigut
donar-te un disgust, cert es.
Dol - Bre que'l fel he begut
que ha brollat de ton vich llavis

cuam menos jo m'ho esperaba,
pagant infiel ab agravis
à la que tan t'estimaba
dech respondre, que'nloch ten
per etrar me trovis jo,
mataria lo amor meu
sens temor ni compassió.

¡Amor ab tu jo cercaba,
felicitat y ventura?

¡Trista de mi!... Menganyaba,
no mes m'has dat amargura!

Sens rahó, aquesta passió
ha sigut somni lleuger...

oblidennos - - (Amantra)

L'hi - ¡May! ¡Oh, no!

Dol - (Doluda)

Tu en oblidar, lo primer
has sigut, ¡sort malheurada!
Lo teu retorn m'ha portat,
l'esperansa derfullada...

Si n'ets sigut de malvat! ⁷²
Molt me plan que t'acomodi
eis cambi tan repentí,
pel cual jo't juro, que odi
per tu sempre haig de senti! ^{ms. Or.}
(Pensa resduament per la escala sense
atendre'l)

Escena 7.

Lohis.

No m'escolta...; Qu'es ingrata!
No que't cerco'l ben estar,
així infiel tou cor me mata?
Dolors...; oh! No hi puch pensar!
Pero no, tan prompte ella
deixarm' aixís,? impossible!
L'aduytes mon cap s'estrella!
¡Llum! Llum per veurhi! Berrible
tal procedir es a' flí,

per la dona que'm fingia
un amor tan ver d'ade
en altre temps cada dia!

(Entram en Simonet y en Lolupia
pel foro)

~~5. 11~~

Escena 6.

Simonet y Lolupia.

Sim. - Es fresca la matinada.

Lolup. - A veure 'l mico que tens.

Sim. - Es dels mes grossos, fins sembla
un orangutan.

Lolup. - ;Es cert?

Li ensenyarem lo exercici.

Sim. - Y esclà que li ensenyarem!

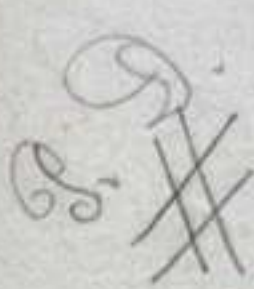
Lolup. - Si es una bestia tan grossa,

qui sap si potie 'l govern
valdria que també li paguis
contribucio?

Sim- ¡O! No he crech!
 Un cop ensenyat lo tingui
 a passjà el portarè.

Lelup- Estich ja friso per veurel

Sim- Veig a ensenyartel jo sent?
 (En Simonet obre la porta y al cap d'un
 rato surt ab en Magi qu'entara lligat
 de mans.)

 Escena 9^a

Dits y en Magi.

Sim- ¡Que't sembla?

Lelup- ¡Basta histo!
 Si es en Magi! (Yorpiu)

Sim- ¡Que tal!
 Es un nico de primera!

Lelup- ¡Y donchs Magi, com ha estat?

Sim- No tingas pi que t'ho digui,
 es vergonyos y te anys.

bre aném a' deslligarlo
y sabrem lo que fa'l cas.

(Desdulliga)

A veure: ; sabrias dirnos
lo perquè del que ha passat?
Si no garlas, no't perdono.

Blup. Ala, ala, ja pots cantar.

Mag - Don Ramon ne te la culpa
de tot lo mal que ha causat.

Sim - De, ja me agrada; explica't.

Mag - ; Saben lo que va passar
ahi vespre? donchs la causa
jo vareig tenirla. Es clà,
com no tuch gens de pa a' casa
vaig pensa' primé'm menjar
y així la causa va serne
del disgust que ho vaig dona.
Si volen ferme la gracia
d'esser ben reflexionats
ben pensament, qu'es sensible

74
no poguer's desdejunar
z rodrejat de familia
que es esperas morta ja
de fam. Simonet, be, pensa
aquest miserable estat!
Ja la miseria mes capola
ab sas venjativa, mans!
Lea dona esta sepultada
d'un agut dolo fa anys,
z fills, si trobo recursos
ho tuch de troba captant.
Veyeu, ahi fou un dia
dels mes tristo qu'hi passat,
ni sols per desdejunar nos
hi havia un bossi de pa,
a casa, ni la esperansa
de que pogues veni un clau!
Nos fillets a totas horas
estaban cridantme pa,
la fam es que ls abusaba!

La miseria ho vol matar!
Ho sens Simó, compadeixent
y fême ho favor si't plan
de dar-me una paungalada
y obrir-me de bat a bat
y anar-ten a casa meua
a encéndreho tot com un llamp,
que deu, eixa obra ho tindria,
per obra de caritat!

(Tot plorar commogut per la
exclamació d'en Magi)

Sim - Me pensaba ferte viure
y ara t'hauré fet plorar!

Shp. - Deixa'l Simonen...; Pobre!

Sim - Per mi, ben lliure ja està.

Mes si que dech advertir-te
que no he tornis a fer may,
puig si ho probas...

Mag - ; Oh! Perdona'm!

Sim - Vester; ja estás perdona't;

y a mes a mes, aqui t' dono
un ral per com parte pa.

(Ve dona y en Magi agredit din)

Mag. Moltes gracies, podri dirte
que tens un cor de bandat.

(Ve'n va tot alegre) m. - f. D.

Escena 10.

Simonet y Filipia.

Sim - A n'el mon, tot son traçeris!

Filip - Noy, jo me'n vaig a barà.

Sim - Jo també vinch a la platja
perquè veig va fentre tart.

Filip - Perquè no vares venirne
ahi?

Sim - Feya mala mar;
hi havia tal llavetjada
que a mi lo feya imposa.

(Ve'n van)

m. - f.

Escena II.

Big. #

In Pere (surt del seu quarto)

Darrera d'una pena, sempre solen
venirne d'atres... ¡Ay! Gens de bonaansa
en aquest món se troba; tot torturas
y penas y fatichs que pinxan l'anima.
Ahont es en Lluís? Tal volta es fora;
tal volta s'ha allunyat sens esperansa.
¡Que son aytables misteris!... ¡Bants curadors,
Ni ho entench, la irritat tot lo que passa!

(Surt Dolors tota plorosa)

Escena III.

Big. #

In Pere y Dolors.

Id. - Pare!

Per - ¡Que vols Dolors?

Dol. - Crist es observo!

Per. No, filla, no.

Dol. Que si,

Per. Que si que plora!

Digam Dolors al punt, qui n'és la causa
d'aquies plor amargant que així t'ha tornat.

Dol. Vulldria ja ésser morta; d'aquest modo

tancada entre'l silenci d'una fosa
lo bullici d'est món de desventura,
cap pena meitaria essentue morta.

De que nos serveix pare lo estimar nos
si l'amor de cada hu' no s'evalora?

No valdria molt mes que nostra anima
en vers de suspirar si trista i plota
estes confosa en la quietut eterna

convertida hasta en cendra, en pols i fosa?

Desventurada tu só, ni una ma' amiga

en mas horas de dol no m'aconsola.

Per. He, ¿que t'ha passat? Digamho almeny.

no m'fasses preguntar, contesta prompte.

Dol. Tu Lluís m'ha abandonat!

Per. ; ¿Eixa es la causa
y'l motiu de ton dol?

Dol- Infausta hora!

; Motiu, haberti dat? ; Oh, pare pare!

No creis duxten de qui mentir no zora.

Per- Est cambi de repent...! Parla; l'anguinio

sento que per lo front getrada brolla.

Una freda suor pel ventre'm baixa

com tempestat que tot parren s'ho emporta.

Dol- Per lo mes sant vos juro, qu'una ofensa

no ha pas exist de ma amorosa boca;

al contrari, d'amor abdo parlaba

encan ha ferit mon cor!

Per- ; Lixas las probas,

son d'amor, d'amistat y de esperansa?

; Malhaja'l fatal jorn que ton cor jorse

a un home infame y vil vas entregame.

; Oh, Deu suprem! Lo pensament acorra

que'm mon cosos servell ja sento ploure

tot lo foc infernal com lava roja!

La llengua dins ta boca es torna sorda
 ; ni per parlar paraulas encara trobo?
 Ahunt trovarlo puch; s'olt en una furia
 vuy parlarhi en que rija dins la fora!
 Despres de alimentarte d'esperansa
 abandonarte vol are en mal hora...
 Mem vaig y prouente tornu; Per una vida,
 mort i viu lo duri!

Dol - Pare!!

Pere - Dolors

Navent mort ta alegria tan preshada,
 tan viurer com morir ses serm' endona,
 Ellha saquar mon pit; esta ferida
 no pot cuasi aguantar la ranch que bolla.

Dol - Pare!

Pere - Per aquest nom que m'encantaba
 juro venjarte... oh, si!

Dol - La filla vostra
 ploran a vostres peus, a implora ariba,
 Per. Dinsam estar...

Dol.- Tamay! Malvada fova
si deixes esclatar lo furor vostre
sobre l' meu car amor que m' abandona!
Pere- Lixis, baixis un llamp de fer temperla
y entrantli pel cervell, lo deixes roca!
Deixam amar! (Fentestorm per desferne d'ella)

Dol- (Suplicant) No ho vull; ajonellada
per la Verge del cel la filla singlora!

Pere- Inútils son tos prechs, si de son temple
baixis lo mateix Deu deixant sas glorias
a suplicar li perdones sa vida,
a Deu mateix, ab actitut resolta,
no escoltaria, en ma vejança fera
perquè ha ira que jo sento es boija!

(Pot desferne d'ella y se'n va desesperat; ella
com de jiuolls devant l'imatge de la Verge)

Dol- Deturculo, Maria!... Deturculo!
Dinguenne compassió de mas congoixa,
(Quita en Simonda; ella al veurel li deu
apressurada.)

Escena 13.

78

Dolors y Simonet.

Dol - Ves Simonet; véitli, corra;
te ho demano per favor.

¡Lea Verge us vulga socorra!

Salva á en eluis de la mort!

Sim - ¿Que passa? Yo no entench res!

Ni aque ve semblant avis.

Dol - Corra; no t detingas, ves

y si pot trobá á en eluis, ...

Sim - ¿Y ahont vol que t trobi are?

Dol - Dúscal... Ves; comprend mon dol!

Y dígalí volán que t pare

venjar mon agrasi vol! m. - t. 9

(Sera va iuvant, y ella aijene-
llantre d'vant la imátje de la Verge

Sim)

Escena 14.

Dolors.

Verge que veus mi' amargura
y mon pit cubert de dol,
fer devallar un consol
que'm vingui a donà ventura,
Detent a l'ira furienta
del home que'm donà vida a mi,
detentlo en sa irat camí
y lo seu desitj absentat.
Voleu mes penas? ¡Amor;
¡que te hi fet jo per ventura
que'm amarga desventura
hazis porat a mon cor?

(Quita Don Ramon; ella al veure'l
aixecca).

Escena 15.

Dolors y Don Ramon,

Ram. ; Et tu Dolors?

Dol. Molt bon dia.

Ram. T'ancó noyà:; Has plorat?

Dol. Plorat?

Ram. Preguntant vulldria...

Dol. (Y quin home mes perat!)

Ram. -- Vaja, deingat de qui mes
y excollam una estoneta
que t'vaig a parlar de veras.

Dol. Siga breu.

Ram. Una miqueta.

; Dolors, perquè no'm vob creure?
Deuancipet d'en Solís,

; que no veus qu'ell no't pot veure?
Bieu me y t' daré un paradís.

Dol. Las rasons que vorté'm dona

Ram. -- M'apar son molt evidents;
la meua intenció es molt bona.

Dol. Sempre son molt los presents...

Ram. -- Si tu'm dugnessis amor

tan te recompensaria

que...

Dol - Anys que per veia, el cor
de primer me arrancaria!
No ho esperen!

Ram - Deix passar
ton orgull, y donam vida,
que'm treuràs tot lo pesar
si'm accepta desseguida.

Dol - (Ay, Lluís, que fins m'oblige
à dar à un altre esperança!)

Ram - Guàta dolors, resolt, diga,
donu sols un raig de confiança.

Dol - Miren don Ramon, tot passa
com sol passà la il·lusió,
(En aquest moment surt en Lluís
del seu lloch y al sentir la veu d'ella
que's dirigeix à un altre dim. sorpren)

A.
#

Dits y en Seluis.

Seluis - (No sé perquè el cor traspassa
sa ven!))

Dol - Lea reporta, jo
que demorava ara dech
es qu'esperen.

Ram - Me retorna,
Avuy ab ma ditxa crech
perquè Dolos, me la torna.
(Lo que's rich, te una ven tatje:
alcansa tot lo que vol!

Seluis - (Al retorn d'aquest viatge
s'ha eclipsat lo brillant sol!)

Ram. Recobra donchs l'alegria
Dolos, y à fora tristera.
Lea ditxa es com lo dia
que va y ve; l'anima ofesa
rebin de goig y content,

torçant atrectra la calma.

Lluï - (Mortaja lo enteniment
lo martiri ab dura palma.)

Dol - Ay, Ramon; poch or pensa
quant a puro el sacrifici;
no se si es l'infern o. Deu
el que'm dona aytat desfici.

Ram - Prompte la ditxa recobra
deixant las ilusions mortas;
del temple que anhelo, obra
un instant las verzes portas!

(Don Ramon agafa la mà de Dolores
y aqueixa refocada vol recular aver-
gonjada)

Escena 17.

Dits y luego en Pere.

Ram. Quant ditos so!

(Lei besa la mà y en aqueix)

moment en Selim diu baixant al
porceni.)

Selim. Bi!

Dolor. ; Deu meu!

Namou (Tra de bet!)

Selim. (A Dolor) ; hiçó es amor?

Si a' un altre ha donat lo cor,
perquè no'm deyas; « no es teno,

Dol. Selim!

Selim. Son vanas paraulas!

Tu no ets dona; est una fera!

Dol. ; Oh!

Selim. Voste; ; no's desespera

d'ignominia ab semblants faults,

Nam. - L'home qu'insulta a' una dona
demonstra prou sa ignorancia.

Selim. ; Deu parla aqui ab arrogancia?

Voste es l'amich fals; ja estona

m'ha donat una veguda

mes amarganta que fel!

Dol. (Maria, tu qu'ets al cel
presta'mus al menos ajuda!)

Leluis - Desventurat!!

Ram - Ab parlar
que tingas compte miyo!
(Amenaantlo)

Leluis - ¿liyo'm tuich d'escoltar jo?
Ma furia deu esclatar!!

(En Leluis y Don Ramon, r'agaban y
straba una lluyta. Dolos vida)

Dolor - Socorro! ¿buanta desditxa!
Aparteuos!... ¡Ah!!

(Dolor se tapa'l rostre horroritza de
al veure que entra en Pere y que
que fora de si agafa a en Leluis
pel braç y din)

Pere.

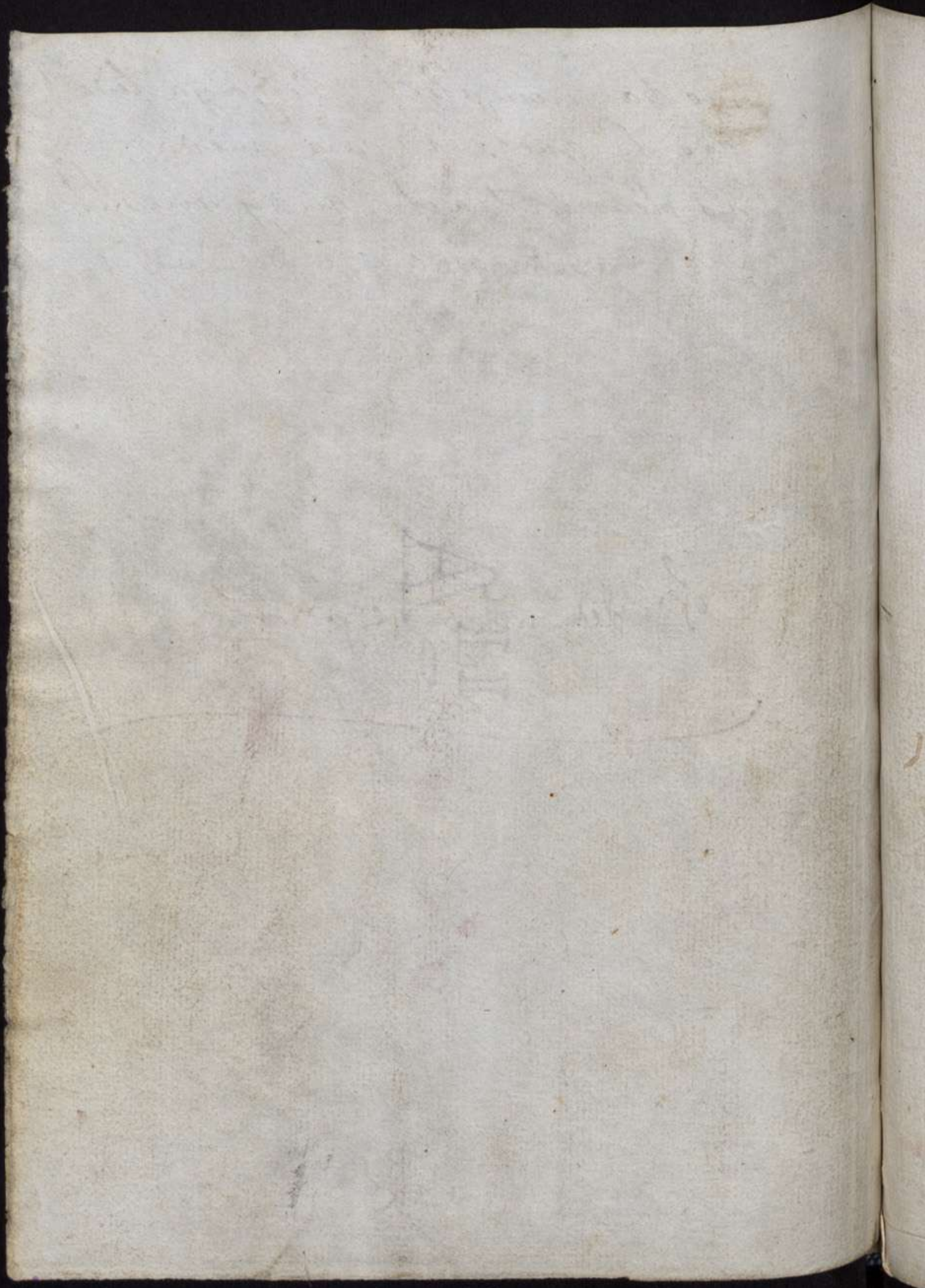
Leluis!!

L'home que cumples aixis,
fins la terra que vejitxa
lo desprecia!... ¿promés

82

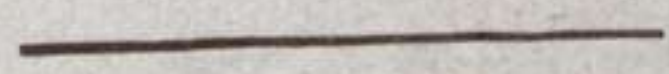
no has cumplert.; Vergouya teva!
Pro; lo que's a' casa meva,
no deus entrarhi may mes!!
(Seo tron de cara; quadro final.)

Fi del acte segon.

La filla del mar

261

Aste primer

Vicens Baruta y Valls.

1877.

Handwritten text, possibly a title or header, in a cursive script. The text is faint and difficult to decipher but appears to be a single line of writing.

Handwritten text, possibly a signature or a date, in a cursive script. The text is faint and difficult to decipher but appears to be a single line of writing.

La filla del mar

Drama, escrit en català y en vers en
tres actes, original
de

Baruta?

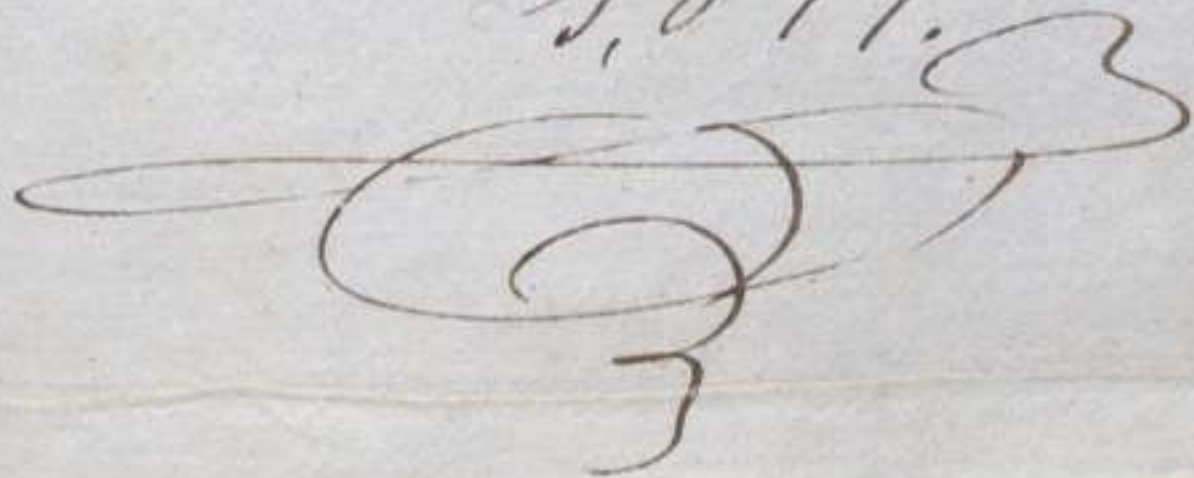
Vicens: Baruta y Vall

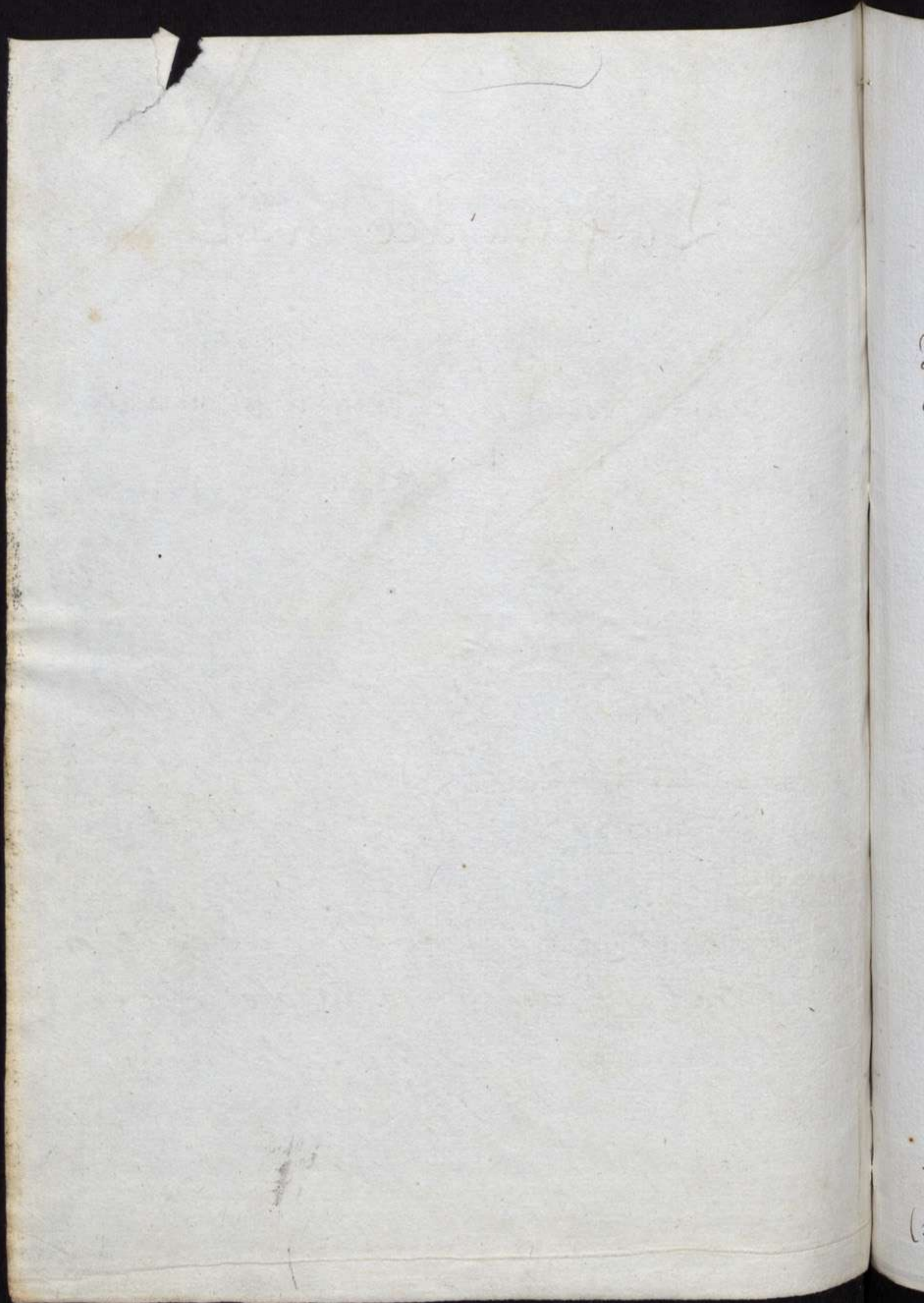

R. Guimerà?

Estrenat ab extraordinari èxit en
lo teatro Espanyol la tarde de un
diumenge de Febrer del any.

1877.

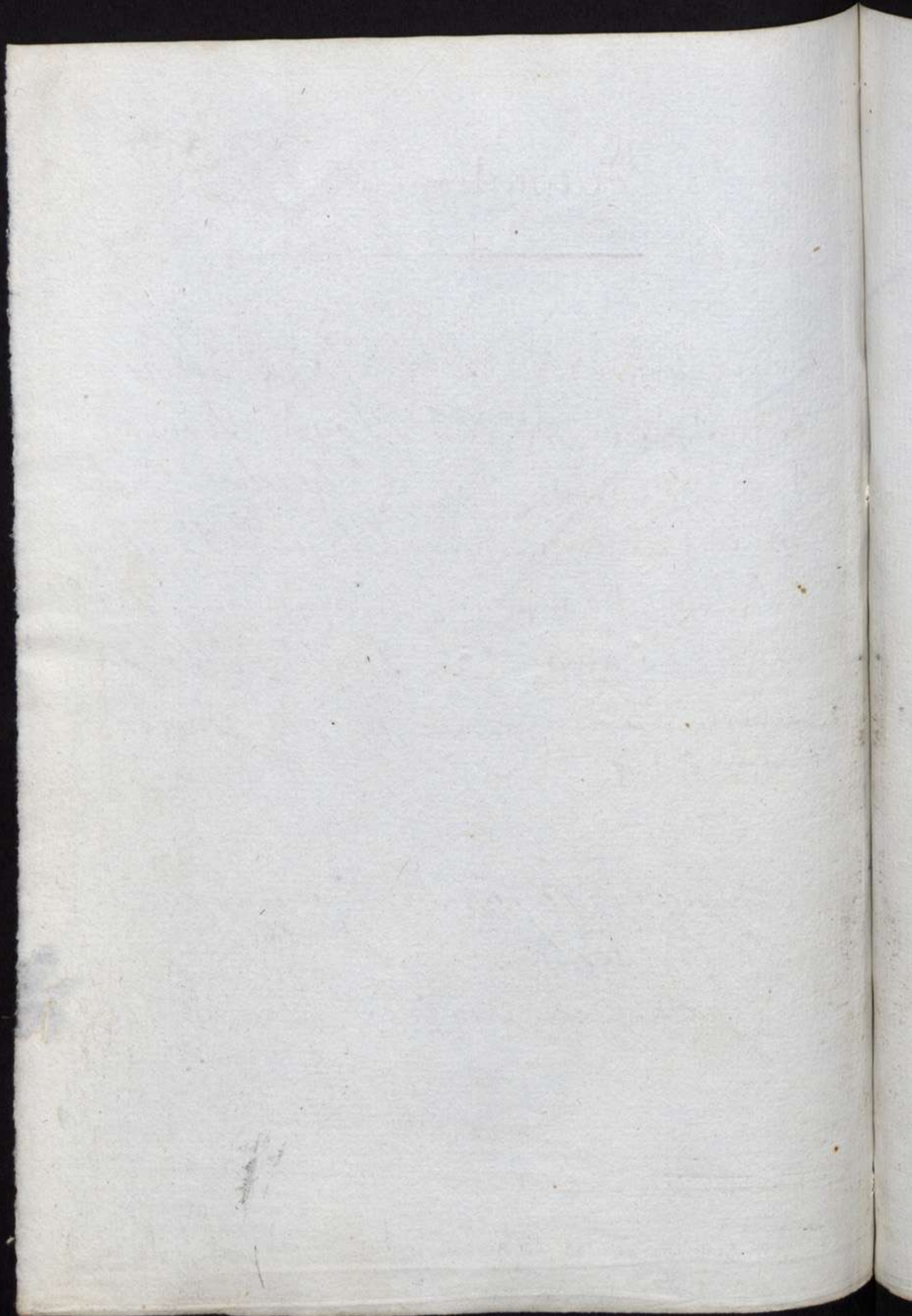
Departiment.

Dolors, 20 anys.	Srta. Glòria Morera.
Simonet, 16 anys. (1)	Sr. Joan Romani.
Pere, 50 anys.	" Salvador Riba.
Lluís, 26 anys.	" Manel Panadès.
D. Ramon, 40 anys	" Estanislau Verdet.
Magi, 50 anys.	" Josep Maspons.
Llúcia, 22 anys.	" Josep Ferrer.
Convidats.	

L'acció se suposa en un poble
de la Costa.

Epoca, en nostres dies.

(1) Aqueix paper si no hi ha actor comich, pot fer-lo la dama jove.

Acte primer.

Lo escenari figura lo interior d'una modesta casa de pescadors; al fondo hi haurà la porta del carrer; a la esquerra del actor, en últim terme, l'escala que's suposarà conduhir a las habitacions interiors, y en tercer terme un'altra porta.

A la dreta, hi há la finestra del pou; mes enllà hi ha un sostre mort, d'ahont penjan arts de pescar y altres pismes propis del pescador, com xarxas,

samales... etc... etc.

Avans de la finestra del pou
se hi veurà una taula ab
lo seu porró y pa demunt.

Un vetllador a' la esquerra,
y algunas cadiras de boza
esparzidas per la escena.

Al aixecarse lo teló, Dolores
está cusiut al vetllador y en
Simonet arretzlant pampa,
ls cap al tart.

87

Osana I^a

Dolors y Simonet.

Dol. Ab tan mal temps Simonet
volen anar a' la pesca?

Sim. Nos arraulen may lo fret,
lo mal temps, mes nos engresca,
May me vuras tan felis
que quan hi ha turbonada.
La gent de mar es aixis
perque es filla d'una onada.
En Pere, a' voltas m'ha dit
que si d'un llamp jo fill era,
perque so tan atrevit
y may lo temo' m'altera.
Fins a' cert punt diu veritat,
com que semblo un tiburó...
Alli hont la mar me fa, "bat",
hi jugo a' "cuyt", de debo.
¡Dolors! ¡¿Aixó? Tu t'en riu...

¿Potsé' t' creus que dich mentida?
¿No diptas?

Dol.- Home, tu ho dius;
tinch de créure t' desseguida.

Sim.- Sempre trempat y alegret,
y robust com un vell roure;
si'm poso en rampat y dret
ningu es capas de ferm' moure.
Cuan me plan vullgué' vogar
vegau, ¿qui pot detenirme?
Tins desafió a' la mar
cuan se proposa aturdirme.
May la vulldia tranquila..
Alege'm poso cuan creix..
Res... fare' la mort d'anguila
ó be la d'un altre peix.

Dol.- Sents Simonet com molola?

Sim.- Déipala mololar, tus crida
perqu' s' causa d'estar sola.

Dol.- A mi'm fa está esperuguida.

Sim - Tu ets feta de cotó flúip.
 A mi el que plaher me don'a
 es senti la nau com cruix
 perseguida d'una y altra ona.
 La nit passada, a' fe'm creya
 perdre la pell.

Dol - Oh! Tu array.

Sim - La mort, que apropet la veyá.

Dol - Bon que tu no tens jo may
 ja no'n debias fer cas
 de la mar esbalotada...

Sim - Tan com aixó... ja veurás,
 la vida es molt apreciada.

(Entra en aquest moment don Ramon)

Escena 2^a

A. d.

#

Dolors, Simonet y don Ramon.

Ram. - Santa nit.

Sim. -

¡Hola!

Dol.- ¿L'vosté?

Sim.- (Ta tenim al tarambana.)

Ram.- ¿Hi ha salut?

Sim.- No'n n'em escassos,
pistinchs es lo que'm fa falta.

Ram.- Diné array; no m'amohina,
m' bessa per las butxacas.

Sim.- Si li bessa, no s'ajuri
si vol n'omplirem la barca.

Ram.- Gat d'armari.

Sim.- Lo persona;
los gats miolan, no parlan.

Ram.- Gayre be res pot un dirte.

Sim.- Vosté es antich gat dels frares.

(Simonet li respont picat y en Ramon dissimula-
dament se dirigeix a Dolors, que continia cu-
sint.)

Ram.- Lo seu jermá Doloretas
sempre de broma está massa.

Dol.- Bot li plan be.

Ram - Ta ho suposo

Sim - A mi si que tot me canta.

Ram - Y encare no tens picota?

Sim - Que'm lliuri deu de tal plaga.

Ram - Y aixo?

Sim - Casarme'm repugna;

vull tenir lliures las alas.

¡Y quin vell mes calavera!

¡Vou dir unas cascas molt amplas!

(Entra en Lúxia: Ramon s'atansa a Dolvo.)

Escena 3^a

~~Lúxia~~

Los mateixos y Lúxia.

Lúxia - Simon; es tart.

Sim - ¿Es tu Lúxia?

Aviat no porem en marxa.

¿Has sopat?

Lúxia - Si; fa mitja hora.

Dolvo - ¿Que tal, que fa ta germana?

Lelup. - Va seguint del mateix modo,
ni s'atrasa, ni adelanta,
l'un dia del llit s'aixeca
creyent que no està malalta,
l'endemà, s'en torna a jeure
tota trista y espantada,
y per mes que la visitin
l'ab molt zel y gran constancia
lo metge, lo apotecari,
lo menescal y l'alcalde,
ningu lo remey li acerta
y per vó may fa bugada.

Dol. - Vista situació; la planyo!

Sim. - Au Lúxia; ajuda'm, agafa!

Lelup. - De!

(En Simonet durant eixa conversa
hauria posat la parpa sobre dos sa-
mals. En Lúxia agafa l'un cap
y en Simonet l'altre.)

Dol. -

¡Pobre sana!

Sim. -

Arriba.

ms. f. a
90

Fem via cap à la platja.

(Desapareixen: en Ramon diu acontant-
se à Dolors.)

Escena 4.

Dolors y D. Ramon.

Ram. - Treballant Dolors?

Dol. - Un pich.

Que havem de fer D. Ramon!

Ram. - Ditesos d'aquell qu'es ben rich.

Dol. - Es lo meu dot en eis mon.

Sols ab la punta dels dits
estisovas y didal

treballant dias y nits

quanyo un modest capital.

Ram. - Y tan de treball no't causa?

Dol. - Ell es lo imich tresor

per cuan logri la esperansa
de recobra'l meu amor.

Ram. - Lucare à en Lluís esperas.

Dol. - Oh, si!

Ram. - Potser no vindrà.

Dol. - (Aqueixa son sas quimeras.)

Ram. - Noya! t'ens de conformà,
perquè cuan ab mes afany
s'aguarda'l que'l cor ansia,
sols arriba el desengany....
Si aixís fos, ditpos seria
en ocupar lo seu lloch
per diu à ton pens ma riquesa;
oh, si, que s'ha encès lo foch
del amor, àb ta bellera.

Dol. - ¿En'colto? ¿Serà veritat?
Amor es, lo que jo'm creya
era sols pura amistat?
Bal extrem jamay preveya!
Y ho sento, si, D. Ramon....

Ram. - Si tu mas rahons atents. -

Dol. - Lixó may; d'en Lluís son

dia y nit meus pensaments.

Ram - L'amor, al cor un esqueix
ha deixat y a tu s'humilla.

Dol - Tan gran favor no mereix
ma humil persona sencilla.

Ram - Inveja fores y orgull
d'eix poble, y la vida meua.

Dol - De cap modo quech, ni vull
ser jamay esposa seva.

Ma paraula tuich donada
seguida d'un jurament;
la mingona que es honrada
lo que ha jurat no desment.

(Ulla deira la feyna y s'aixeca)

Ram - Reposat; si tan ingrata
te'm mostres, desistiré.

Dol - ¿Qui son amor m'arrebata?
Ab son recort moriré.

Ta ho sap; la conversació
amistosament girem.

Ram. - Si així t'plau, també ho vull jo,
y amichs com avans quedem.

Dol. - Per mes, sinó amistat pura
trovarà en lo meu franch cor,
que guarda sols sa ventura
pel qu'encengué son amor.
No s'obstini per fidió
en faltat a l'amistat:
de cors, no s'en tenen dos,
y el que tinch, ja l'he donat.
(Entra en Pere, pel foro)

Escena 5^a

/// f. d.

Dolor, D. Ramon y en Pere.

Per. - Dona nit.

Ram. - ¿Que dihem Pere?

Per. - Molt be!... Vinch de casa en Bosch,
Noya, encent: la llumana
que ja comensa a ser forch.

(Dolores entra dintre z al cap de poch rato surt ab la llumana encesa)

Dol - ¡¡Deu meu! Si el pare ho sabia!

Per - Conversant?... ..

Ram - Just.

Pere - Vaya, vaya.

Ram - ¡Que s'ha de fer?

Pere - Bouteria.

Dol - (Surtint) Matar temps.

(Deixa la llumana demunt la taula)

Per - M'ha dit la Laya, la noya grant del llauñé que hi arribessis.

Dol - De està, mes ~~hi~~ no se si avuy podré, pro hi arribaré demà. Ara m'en vaig a ca'm Mata.

Per - A que fer?

Dol - Home a' pagarli la llinxa de xocolata,

Brech es hora de portarli.
Per. - Ben fet: sempre Doloretas
torna 'l que no siga teu,
que fer un tort, si es a dreta,
nos deu saber molt de greu.
(Doloretas s'en va pel foro) ms. fol.

Escena 6^a

D. Ramon y en Pere.

Ram. - Donchs Pere, ¿com ho tenim?

Per. - Com vol ho tinguem Ramon;
los que som pobres, sofrim,
y com no podem, fuigim
de las disturbancas del mon.
Hi ha certs moments a la vida
que son de dolo' y tristesa;
la terra esta ja envilida,
no mes regna la mentida,
que dels homes ha fet presa.

Si un cor troven compassiu
ni han a' milt de dolents;
al mon sols se plora y rin,
passa l'ivern, ve l'estiu
y aixis volan los moments.

(Pansa.)

tra vinch... ¡Ah! ¡Quin apuro!
Me deihen quatre mil rals,
hi he cobrat sols uns deu duro:
es una venda de suros
que hi fet fa poch.

Nam - Gots son mals
per vos y la Doloreta,
y el noy.

Per - y sens trevallar
no's trovan pas las pessetas.
Vist esta, hova, inquietas
per viures s'han de passar.

Nam - ¡Perque no casen la noya
ab un hom de porcio?

Per - Desferme d'aquesta toya;
entregá ma hermosa joya,
segons aquí? ... No senyo.

Ram. - Bon are a' n'en Lluís...

Per - Si d'ell
no n'hem tingut cap indici.

Ram. - Tra guapo el jove aquell?

Per - ¡Qui sap si ha deixat la pell
en lo fons d'un precipici.
La mar, a' ningú respecta,
es una tomba tan fera
que a' voltas prent un aspecte
que al hom mes valent afecta
ab terra que desespera.

Ta que invoquem la memoria
de recorts que passats son,
vull recontarli una historia
que sempre la tuch ab gloria
clavada al bell mitx del front,
voté qu'es amich lleal

rech que no deu ignorarla:
es un fet, bastant casual.
Sejem cada un en un situat
y atenció, vaig a contar-la.

(Passentan; després d'una pauca diu
en Pere.)

Casualment, vint anys Ramon
cumpleixen d'aquella escena
de terror...; ¿qu'es lo mon!
si a cada pas, hi ha una font
Mont lo mortal beu la pena!

Ram- ¿Que os va passa'?

Per- La una
seria, si fa o no fa.
Habia fugit la lluna
no vullguent ésser importuna
vers un país mes enllà.
Anavam pescant al bou
las parellas com se ven.
Nit terrible per mi fou,

nit, que per estar no's mon
del pensament com veureu.

Mentres anavam plegant
un vol de llusos y amploya,
al cap de molt breu instant
un mosso que's deya Joan
tren una pané ab una noya,
y que bonica y pamosa!

Semblava un ramell de flors;
dow Ramon, que era graciosa,
criatura mes hermosa
no'm tenen los richs seuyors.

Mes, me repenso, y, tot d'una
miro entorn, per si oviraba
a qui'm dava aytal fortuna,
cuans cubert per la nit bruna
un berganti s'allunyava

Ram. - (Sorpres y ab veul)

¿Y no haven jamay sabut
de qui era y d'on't procedia?

Per - May eixa intenció he tingut
~~per~~ sempre hi estat convenent
 que de pares, no'm temia,
 perquè si fruit va ser ella
 d'una deshonra infernal:
 ¿que havia fet, mala estella!
 que al ovirarla tan bella
 no aturà el bras criminal?
 Mes lo càntich sens tardansa
 troba lo cor que inhumà
 aixís roba la esperansa
 del pur ser, que sa semblansa
 y fins la vida donà;
 que sentne bèstias las feras
 que viuen sempre en desert,
 tenen entranyas senceras
 y estiman fins mes de veras,
 y es son amor molt mes cert!
 ¿blensa un fill! Un angelet
 que os somriu plé d'ignocencia!

Lo ser que tal acció ha fet
jamay tindrà un puesto net
dintre la seva consciencia!

Malhaja el pare sens cor
que llensa un tros de sa vida
ignorant dels fills l'amor...!
Y la mare...? ¡Quin honor!
Del cel serà maletida!

(P'airenga los ulls)

No se; pero quan hi penso
se'm nega el cor de tristesa,
y per mes que jo'm defenso
a' sentirme als ulls comenso
alguna llàgrima presa.

Loch així jo D. Ramon!

Al pensar ab los malvats
que campejau per est mon
y veient que ls homes son
farsants, desmoralisats
contra d'ells ma veu estench

rublert d'odi y d'ira cego,
 que ni jo mateis m'entench;
 de tal manera m'encench,
 que d'esser home renejo!

(Quita en Simonet fregantse la man)

A. 3. //

Escena 7.

Los mateiros y Simonet.

Sim. - Ta comensa a fe' fresqueta!

Ram. - Mola!; Ets tu'?

Sim. - El mateis.

Per. - Haurias

de arriarte a' casa en dofol.

Sim. - Ta l'he vist y esta' que trina.

Mosca!...; Quin taro! (troyantre)

Per. - Baratsos!

Gaire be massa fort fibla.

Ram. - Y haven de barar encare

ab aquest fet?

Sim. - Que! Fret vinga
que fassi fins congelarnos.
(Miró aquets mitja cerillas...!)

Ram. - Vaig a fe una diligencia...

Per. - Formará?

Ram. - Si tan precisa...

Per. - Procurarem arreglarne
lo que vam parlar fa dias.

Ram. - Hasta luego.

Sim. - (A mi no m'entra.)

Per. - L'espero...

Ram. - Fins a' la vista!

(Don Ramon se'n va) m.f.d.

Escena 6.

Pere y Simonet.

Sim. - Lo payo de don Ramon
busca per qui la perduda.

Per. - Vols dir?

Sim. - Y no crida ajuda.

Veig que va fent lo rondon.

Per - Gaire bé, que no hu creuria;
¿que no veus es tan vellot?

Sim - Pro es d'aquells del gech amplot
que se'l mudan cada dia.

Això, aquets vells etpoguin
tot ho tiran de revés,

y aquest, perquè te diués
y negocieja ab tocino,

es dels homes mes bufados.

que fan fàitich de parlarhi.

Deu me'n quart de conversari,

perquè gasta molts bolados.

Es pensa tenir talent

hi crequen que li fa diuch,

vos apoto que jo, 'n tinch

molt mes qu'ell d'enténiment.

Per - Semblas crítich, ¿jo 't fonoll!

Bot ho notas; tot ho veus.

Sim. - Per pò tinc ulls a' u'els peus.

Per - ¡Que dius?

Sim - Si; son ulls de poll.

Per - Surt ab uns quents de noy
que, com hi ha uell, ja m'enfada.
brech que si't vey a Pujada,
farias cap a' Sant Doy.

Sim. - ¡Quinas paraulas! (Awgonyit)

Per - Hi es clá.

Sim - Si mireu sempre tan prim.
a' mitja estat.

Per - Va, va, cixim
d'aqueixas rasons. ¡Ya está
la barqueta aparellada?

Sim. - Espera l'abarem prompte.

Per - Avuy si no tenim compte
m'apar farem avariada,
perque 's prepara mal temps
segons nos véx a demostrar
lo vent que sentim puilà

y la llavetxada ensemps.

Sim - ¿D'aixó teniu temó?

Doucas jo m'hi embadalixo,
y com hi ha remon pateixo
si veig un temps massa bo.

Ami, que'm don quin tan sols
una mar esbolotada,

y que siga cada onada
dels mes enesprats cargols.

(Intusiasmantre.)

¡Bim!... ¡Bom!... ¡Liu!... ¡Lam!... Bufa el vent,
la barca... ¡zig! zag! y el trió
rumum...! si va de bo.

Aixó a mi'm para content;

aixó m'engresca a ve mi,

tempesta que's recargoli;

mentre estiga tip d'all zoli

may m'espantará'l mori.

Pera mi'l mar es epill

ahont m'hi quayto la cara,

y seria cosa rara
que jo temes lo perill.
sempre que'l tingues aprop;
may la jo en mon cor s'agregui,
¿que, potser? ¿Qu'un dia'm negui?
Sols podem morir sin cop!

Pere - ¿Quin picot!

Sim - Sols m'entristexo

al pensar, com penso are
que vos m'habem fet de pare,
ja que pares no conceixo;
segons uns dia van dir-me . . .

Pere - ¿h que surts are ab aixó?

Sim - Van fer-me tan bona acció
cuau vos varen recullir-me,
que la tuch al cor impresa,
y mentres jo tinga força
per pugner lo treball tota,
vos dare bona vellea,
seré si volen dolent,

traves, jugaire y tossut,
mes Pere, etich resolut
en que mon agrehiment
siga gran, per que es sagrat
en tota bona persona
torna sempre ab beid qui'm dona
son amor per caritat!

Pere - Oh si fill, ton nostre ho marca!
E'ertimo, com a fill meu!
Abrassam! (Abrassan)

Sim - No! No ploren!
Ta'm trobaren a' la barca!
(Se'n va en Simonet pel fero y en
Pere queda aipugantse las llagrimas)

Escena 9.

Pere, sol.

No se, ploro de alegria
pensant que sens ser casat,

dos fills tan bons Deu m'ha dat.
perque'm fassen companyia!
Ella y ell, fills del estran
sor pares no han conegut,
y un amor tan ferm m'ha donat
que a fe, no'l puch comparar;
vivim com tres reyetans,
tot lo que'ls manam cumplir,
may ab res me contradir
¡ay! Si'n sou de bons minyons!
(Quit Dolors)

Escena 10.

G. D. //
X.

Pere y Dolors.

Sol- ¡Hola pare!

Per- ¿Tas et. aquí?

Sol- Si; hi are que sona solets
espero pugnervos di.
alguns ignorats secrets.

Per- Pots parlar, donchs.

Dol- La esperança
que mon cor alimentaba
s'ha cambiat ab anyoransa
que ni jo menys somniaba;
seuto com secret avis
en lo fondo del meu cor,
que lo retorn d'en Lluís
no tindrà efecte, y'l dolor
me dona certa tristesa.

Per- Dents rahó; ja ho he observat.

Dol- Potri'l sol de ma infantesa
per mes estar, s'ha eclipsat.

Per- Sobre Lluís.

Dol- ¿Hont serà?

Per- Diu, que'l cel may abandona.

Dol- Quant mon cor l'anyorará!

Per- Si l'hauriam feta bona
¿Incar l'estima?

Dol- Deu meu;

es immensa ma passió;
per això'm sabria greu
no retornés, per això;
perque ja en lo meu entendre,
vegem si es gran eis amor
del foch que'm mon pit va encendre,
que viu sempre ab mes vida.
Ell que per sa part m'estima
i'es son cor ardent volcà,
cuals flamas may esatima...
vegem si'l tuch de anyorà!
Que nuls volta, he plorat
ab llàgrimas de ternura;
i quants de sospirs he llessat
afel-lats ab l'amargura!
Llargha ha sigut l'esperansa
que al partir un jorn me daba,
ignorant qu'entre grenjansa
à mon pobre cor deisaba.

¡Plores de mon cor! ¡Ay de mi!
De mos ulls perlas de fel!
¡Mes, qu'importa aqueix sofrir,
si al ultim hi trovo un cel?

Per- Pero si ell, sent fora es creu
que l'has olvidat?

Dol-

Això

es ferme ofensa! ¡Penseu
qu' es d'un altre ma passio?
No, jamay! Pur hi va entrar
tal amor... Si vol sortir
ne sera de tan pensar
lo mes amargant sospir.

(Pausa)

Encare m'ajpar lo veig
aijoquerrat per l'arena,
acariciantlo l'oreig
que fa oblidar dol y pena;
dotse abvils llavors tenia
ell, once crech jo n'contaba;

sempre al despuntar-ne 'l dia
baix ma finestra esperaba,
- Dolors, meva; ; que no veus? -
me deya ab ven. amorosa:
- Ta vinch, - li deya - a qui'm teus
devallan thi presurosa.
- M'estimas? llavors me deya:
- Com besa a' la platja el mar:
Y un dolc petó prest li feya,
y ell me 'l tornava a' donar,
Que breus erau ¡ay! las horas!
y que ràpits los instant!
¡Oh il-lusions halagadoras,
torneu, veniu com avants!
¡Ay, pare! Si aquella vida
tan rublerta d'ignocencia
ab grats plahers no convida,
crech u' es la me's bella herencia.
La tarde envejora mes veyá
cerca las onas del mar,

y un dolh petó prest li feya,
y ell, me'l tornava á donar.

L'aucelleta esporuguida
al punt paraba son vol
y sacotaba arrupida
evitant los raigs del sol;
fins de la terra ls perfums
nos deixabam extasiats...

Sol y lluna!... Claras llums
de dos cors enamorats!

Del jorn, l'últim raig no queya
en nostres fronts fentre tart;
y un dolh petó prest li feya,
y ell, me'l tornava á donar!

Y aixís, hermosa la vida
se'ns va anar fent, y creixiam;
al ser grams, tot desseguida
vam conceixe'l que sofriam;
amor pur, per jurament
no vam jurar nit y dia,

ell, era mon pensament,
y jo sa única alegria...
Parti' a terra llunya el vey,
ab amarch pla' va marpar.
y un dols petó prest li feya,
y ell, me'l tornava a donar.

Peu. - Molt be, molt be, filla meua:
ploro com tu d'alegria
per que la dita qu'eres teua
meua te de' ser un dia.

Ha ven es l'únic plaer
que pora alegre a mon cor,
en pago de dar-te el ser,
don al mena, ton amor.

(Malvarran) (Qu'era don Ramon)

Escena II.

Dits y don Ramon.

Ram. - Ha tornat a' ére aquí.

D.
X' #

Per- Hola.
Sembla porta bastant fret.

Ram- 3 tal!

Dol- Segons veig, comença
a' ferse respectar!

Ram- (Apart.) ! 3 qu'es
hermosa; pera poschir la
donaria 'l mon enter!

Dol- (Apart) (No hi sé; temo ses miradas,
y temo... no ho vullga Deu.)

Per- ; Lita are disposat
pera fe'l que debem fer?

Ram- Bon vullga.

Per- Douchs mira, noya,
bàixa'ns un poch de penjé
de la calaixera, ciüta.

Dol- Quin calaix?

Per- Al que fa tres:
endressat deuria trovarlo
a' la part de la paret.

m^s Escala

Escena II.

Pere y don Ramon.

Ram.- Benin rahó, no hi pensa ba
púig segons jo tuch entes
habeu d'esciure a un subjecte
que vos deu bastants diners.

Per.- Per eis motiu lo molesto,
com que de escriure no se
per pó es que'm valch del altre.
Es un home que fa molt temps
que per nos que jo m'afanzo
may ne puch arrencar res;
oh! el tirare per justicia
si no'm paga!

Ram.- Y be fareu.

¡Qui Déu que pagui! Avuy, sembla
que tothom vol esse inglés!

(Solos Dade Dios)

Escena 13

~~Escena~~
Dol-

Pere!

Los maten y Dolus, de Dios

Per-

¿Que volis; eh?

Dol-

No'l trosso.

Pere-

Pá, dispensim; hi' a misé,

Yo pujo. (Puja a Dalt) m^o-~~Escena~~

Escena 14.

Don Ramon.

Siempre que ascolto
los sonidos de sa ven
m'apar en la ven d'un ángel
que'm crida desde son cel.

(Putva en Magi)

Escena 15.

~~Escena~~

Don Ramon y en Magi.

Ram-

Hola Magi; a tal hora
qu'es lo que us porta? Diquen.

Mag. - A di' a la Dolors venia
qu'ha arivat lo seu promes.

(Namen al iure això, dona una fer-
ta consultió nervosa; després d'un mo-
ment de pausa y com inspirat d'una
idea rápida, diu.)

Nam - Voleu Magi un favor ferme,
pagant?

Mag. - Si es que'l pugja fer?

Nam - (Oh, si; es precis; quina idea!
Realiso el pensament!

brech que a' en l'plus de tots modes
treure'l per mon plan convè,
ò sinó, posar disturbis
entre la Dolors y ell!

M'convè molta tranquya!

¡A veure si en sortire!

Mag. - (Deu meu! Y que no faria
qui en mon puesto se trobes?)

(Dona don Namen una escudinyadura)

mirada pera convencers, de que un sol, y agafant a un Magi pel braç y enduhien se'l var, lo presenten li din recels.)

Ram. - Lo que are vaig a confiar vos, no heu dithe, es un secret!

Mag. - Per lo mes sagrat li juro que may, ningú'm sebrà res.
(En Simonet entra sense ésser vist, y al veure que parlan de secret procura amagarse baix la taula per escoltarls.)

Escena 16.

Los mateiros y Simonet.

Sim. - (Aqui tenim dos trapellas, jo alerta ... y escoltem!))

Ram. - Vindria di a la Dolra, que'm Lluís ha mort.

Sim. - ¿Com pot ser si are ha arribat a la vila?

Nam. - No hi vol dir res; me convé.
Sim. - (Mira ls tuants com conspiran,
età bé; ls fusellarem!)
Nam. - Já en Lluis, aconseguí
y digàuli lo mateix.
Mag. - ¿Que la Dolores es morta?
Nam. - Just, veyam.
Mag. - Já ho tuch entes.
Sim. - (No hu sé, pero l'cir me avisa
y'm diu que tindrem llaveitj.
Soltem tot fent lo sonso.
¿No hu hedit, jo? ¿Quin parell!
Cuatre tros... y s'acaba:
aquest es lo bon remey.)
Nam. - Per si ho feu com vos hu manó,
aqui vos dono diners,
(Li dona una borsa)
y en acabat, os juro are
recompensarvos mes bé.
Sobre tot quietut; murxoni,

som dos que'l secret sabem.

Sim. (Duchs y allò del sach de palla
aqui es mentida; som tres.)

Nam. - ¿Quedem entesos?

Mag. - Descúidi.

Nam. - Buen a' fe'l vostre bet.

Mag. - (Anantren y estrenyant la boca entre
ses mans)

(Fills meus del men cor! Ja corro, os
a' portaus, menjá y diners!)
(Yerua)

Sim. - (Per mes que corri las llebra
bonas gambas te'l llebre!)
(Borra danera d'ell)

Escena II.

Don Ramon.

¡Oh Luis! ¡Oh sort traydora!
No se perquè 'st nom faeís

casi de mort la meua ànima!
Es precis pensarho bé!
tre bàixan!... Qu'es hermosa!
valor... y dissimulen!

(Naiçem en Pere y Dolors; lo pri-
mer porta papé y tintes)

Escena 18.

De
#

Dolors, Pere y don Ramon.

Pere - Part trich! Sigüemhi!

Ram - Si! Aya.

Pere - Suau vulgui comensarem.

Ram. Seyem?

Pere - Be sa ho'. (Agafan una cadira ca-
da hu y s'assentan prop
la taula)

Dolors - Seyemhi'

y mentres tan cusiri,

(Vanen prop la vitllador y's para

à venir. Le Père & don Ramon se disposent à
fer la carte, pel qual motiu hi ha un llarg
instant de quietut, passat aqueix entre en
Magi ab posat truit.)

Escena 19.

57
X X

Los mateiros y en Magi.

Magi.- Dona nit! Que Deu hi siga.

Dol.- Hola, Magi!

Ram.- Dói; ¿que tens?

Magi.- Que'l promes de la Dolores
ha mort!

Ram.- (Fringint agray) ¿Que dius!

Per.- ¡Oh!

Dol.- ¡Deu meu!

(Dolores cau demagada en los brazos de Pere
que al sentir aixó s'haurá aixecat. En aqueix
moment s'on la ven d'en Seluis que va ve-
nint & iridant)

Escena 20.

9.
A. X.

Dolor, Pere, don Ramon, Magi y Lluís.

Lluís. — ¡Dolors! ¡Dolors!

Ram. — ¡Mala entrada!

(Que Pere al sentir la ven de Lluís
gira lo rostro, y en Magi aires que
va per sortir se topa a la porta ab
ell que com está cego la tanteja.

Magi al ver prop de Lluís li diu)

Mag. És morta!!

Lluís.

(Al sentir éixa ven contesta cogent
exànim en en terra)

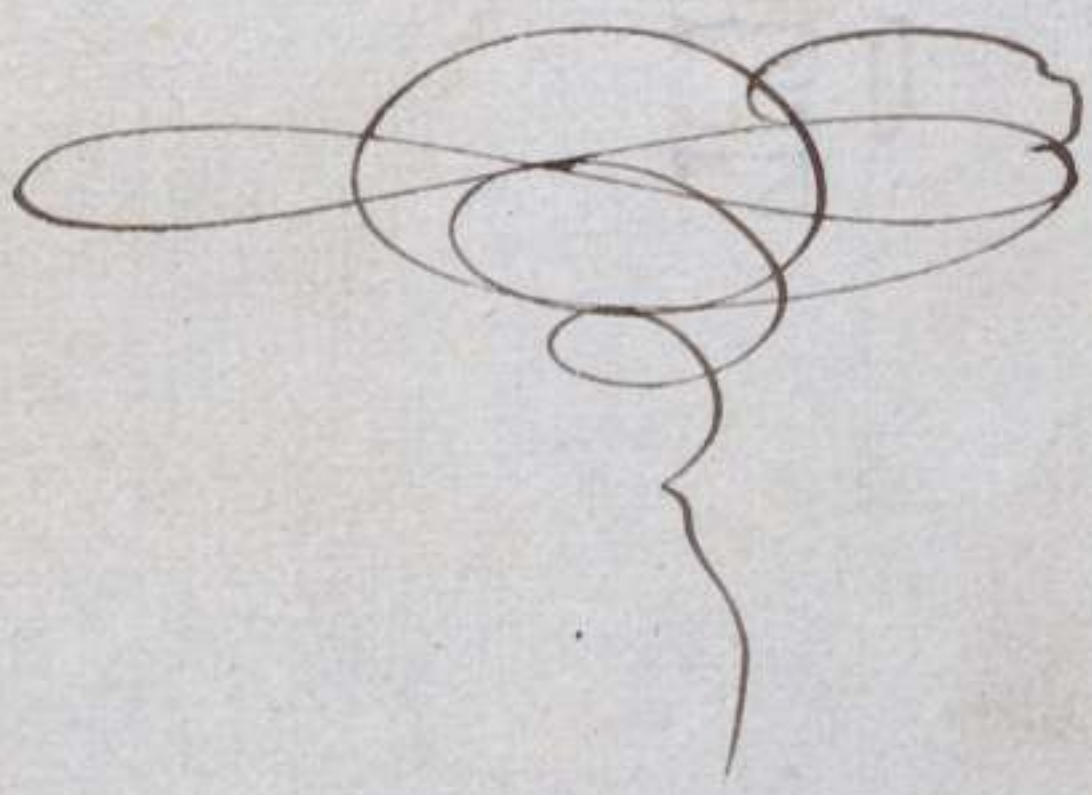
¡Oh, fat cruel!!

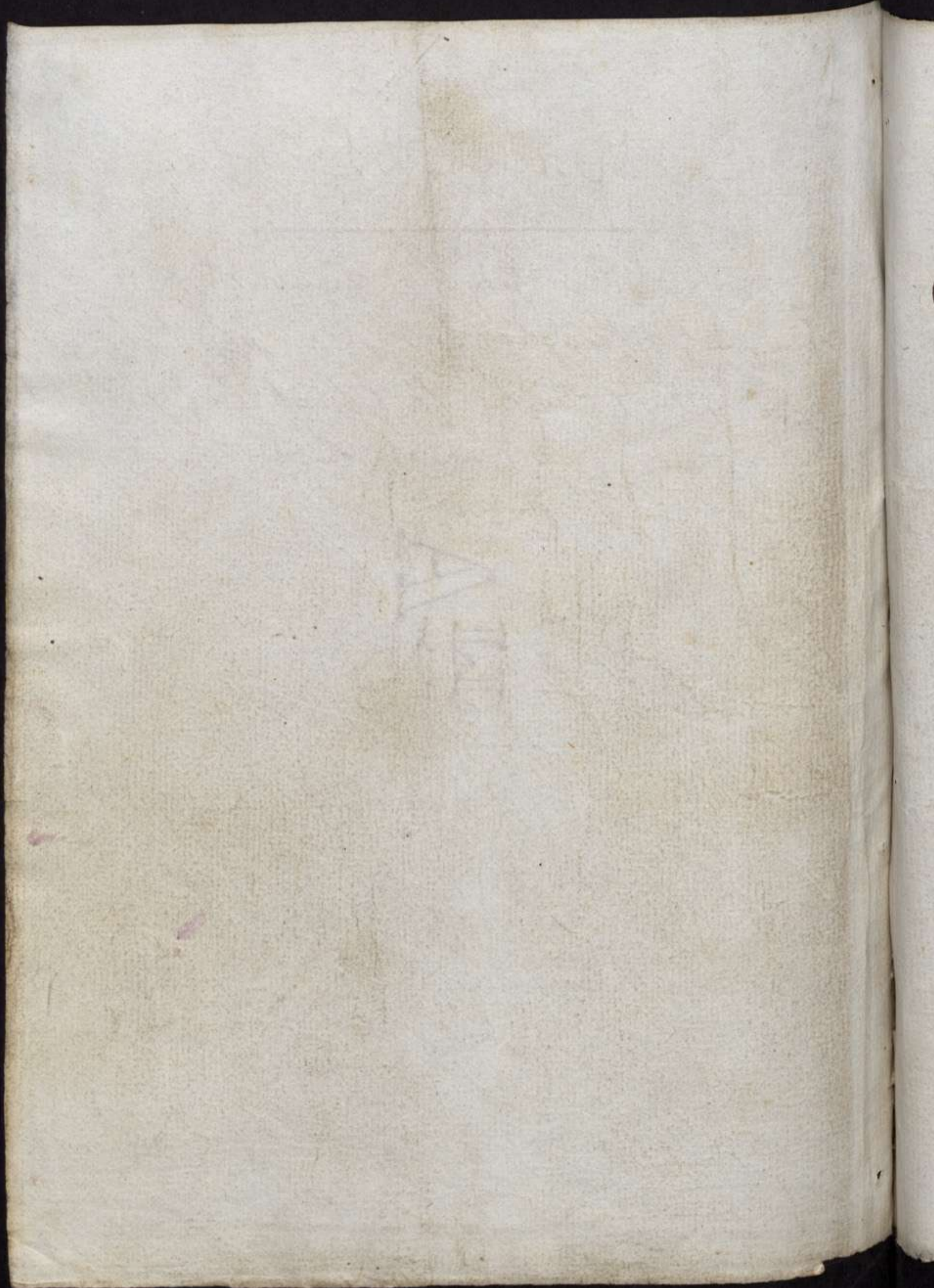
(Lluna al cas de poch instant surt
en Simonet duhent a Magi y diu
arrastrentlo al proceuri)

Escena 21.

Los mateiros y Simonet.

Sim. - ¡Pa' tuch feta la percada.
¡Pa' tuch! ¡Pa' tuch al pillet!
(Cuadro y con lo telo.)

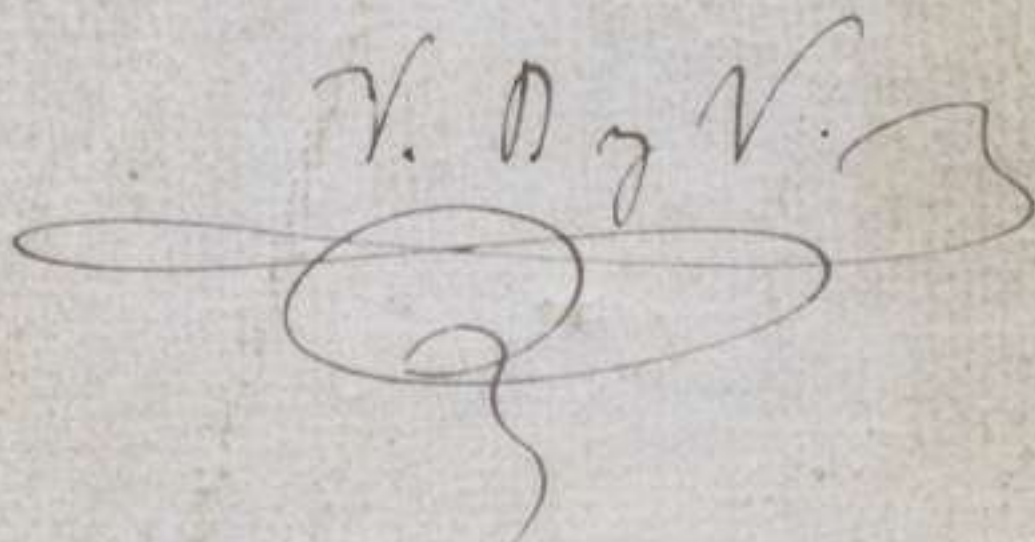

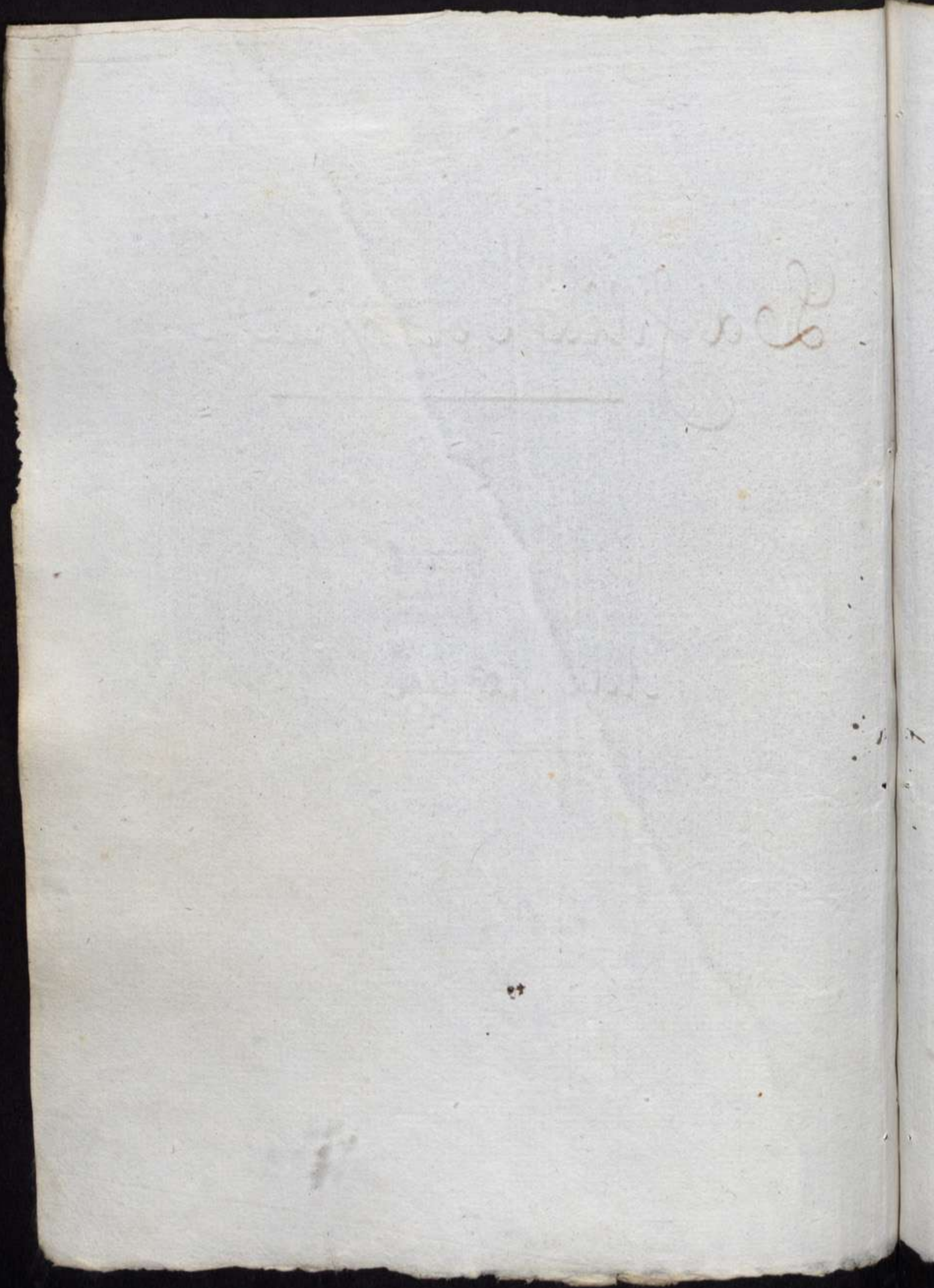
La filla del mar

Acte tercer

V. D. y V.

A decorative flourish consisting of several overlapping loops and a trailing line, positioned below the initials 'V. D. y V.'

- 1880 -

Faint, illegible handwriting in brown ink, possibly a signature or date.

Faint, illegible handwriting in brown ink, possibly a name or title.

Acte tercer

La mateixa decoració dels altres
actes.

Vicens Davuta y Vall

Book 100

100

100

100

100

100

111

Escena 1^a

Dolors y Simonet, aquests mudat.

Sim. - ¡Ah, salau! Y quina gresca!
Avuy tot ho vessarem!

No he vist mes alegre dia
que'l dia d'un casament.
¿Que's jo, ya vulldria serhi.
¿No estas alegre?... ¿Que tens?

(A Dolors)

Vaija, no vull t'entristeiris!
Si jo fos al puesto teu,
¡ma noy! quina saragata...
Dolors, no tingas flagell.
Guaytem, y al punt alegrója
te posaria de content!
Alegra't, no vull que't trobi
tan pensada en Ramonet.
Me sembla que ho ensopaga,

El home de molts diners!

(Paura)

No't pensar; ja'm ve tristera
al pensar que dins poch temps
ja no tindrè una germana
perquè' Dolors, per mi ho et!

De pensarhi's ulls se'm negan
e' hi sento pujà un llavis
que temo, fins que naufragui
com una barca'l cor meu.

Bu m'entimas, jo t'entimo
toti dor desota eix cubert
que la Caritat mes santa
va donarats per servir cel,
herra anant sense adonar
mes cada dia creixent
donant de gratitut mortua,
al que de pare'm ha bet!

Dolor. - Tu m'ent, no m'entemers.

Sim. - Vull dirte lo que'l cor sent.

No's dir.

que no ab brava parla sempre
 quan parla lo agratiment.
 Jo, que sens parlar mi mare
 qu'ha gin groupat lo dol breu,
 m'he vist en la trista vida
 veiper somniant, reconech
 que fore ser un mal home
 si ab franqueras no parles

a las que ab igual dedita
 com tu, s'ha trovat també!

Dol-

Perque are a recordarme
 germa del cor ansio veus?

Sim-

Perque? Te vull fe una suplica.
 Si a tu y jo l' denti crudel
 va llensar en los brassos
 del infertuni en mal temps,
 desens recordarme sempre
 que las vida y non diben
 al hom que va recullir nos
 y us ha repartit lo sen.

Nols deu

Del-

Tot juro que mentre, visqui
tals favors no oblidaré,
que tu Pere serà el meu pare
y que me posi de pa meu
si li falta, y no me temia
jo d'altre, Joh Simonet!
avants de fame novicia
perque no me faltes a u'ell!

Sim.

Seu aixis content ja quedo
y casa't en nom de Deu,
que mentre jo aprop seu visqui
del mateix modo obrare!

(Vansaciu)

bre canviem; de tonada.
Ta vulldria ére al refrech
per ferme un bon tip de cosa
confits y atmetlla d'breys!
¡Quina alegria! Al pensarhi
creume que me s'han las dents.
En Lluís, ja era un bon subjecte

però allò de ser ceguet
me sembla no't convenia!

Dol. ¡Que hi faras! Lixi ho vol Deu!

Sim. Del dia, encare'm recorde
d'aquell tan desastros bet

Dol. Já en passat; no'n fero memoria.

Sim. ¡Y tan que't volia ell!
Briume!

Dol. Y mentres tan, ne passa
lo temps y d'ell no's sap res!

Sim. ¡Qui sap ahont se la campa!

Dol. ¡Quanta anyoransa, cor men!
(Pere de diu)

Escena 2^a

Dits y en Pere, de diu.

Pere. - Dolors!

Dol. - ¿Merida, ¡que mana?

Pere. - Ver si pots, puja un moment!

Dol- Ta vinch. (Se'n puja a dalt.)

Sim.- A fe' us dich, pendria
ense al lloch de'n Ramonet.
¡Quanta delicia es casarse!
¿Yo, quan me casaré?
Prou pastaré pa' moreno;
no'm farà pas mal de dents,
perque a veïres, ab que conto
si tot lo que porto tu dech.
¿En Pere que'm fa de pare?
Lta vist, no tinch res meu!
Si almeuys fos una minyona
que tingues un bon pamet,
com la Dolors, fos boica,
carrera podria fer
buscant un americano
rich, com si perques peix;
pro ara, ho crech inutil
per mes que pregui a Sant Belm.
Ja ho tinch dit, tota la vida

estare dintre un llaveitj
 si naufrago hui no naufrago
 sofrint tempestats y vents;
 ara pujas, are baixas,
 navegant sempre a feru rem,
 mentres la nau se trontolla
 o be s'enfonsa ab lo pes
 de l'aigua que's remolha
 com encenalls de fuste;
 cuspò es lo que'm toca ferme
 fins que'm caigui el cap ^{de} vell
 demunt d'esta varta terra,
 o sobre d'ey mar blauca
 que tan aviat s'electrisa,
 com fa miixoní o' esta quiet.
 ¡Datua listo! M'enfado,
 y... vaia, no se perquè...!
 ¡Visca en fera!... Ey! El de casa
 no pas aquell que fou Rey!!

(Mentres din eixa relació veig en entusiasme acabantla

ab ictu fins à las paraulas u; Vinea en Pere!., que farà
una transaccio y abairará la ven. (entra en Lelupia)

Escena 3^a

Simonet y Lelupia.

Lelup - Anuy si que fas pregarte!
Memorial haurem de fe,
sols per veure't, ; Deu me valga!
Anem a la platja, anem!
; Sembla tinguas jo que't prenguin
lo puesto en lo casament?

Sim - Es que ja s'atansa l'hora
y m'haig de mudar, ho sentis?
Vull fe goig, per si enamoro
à la noya que jo se.

Lelup - Anem, home; anem a beure.

Sim - Heus d'ense aqui a las deu?

(Se van agafats pel coll y cantant)

✕ Dolors y en Pere.

(Lixint ab dos de dalt.)

Pere-- Jorn de ditpas, de plers y de ventura
avuy per tothom es; no estàs contentà?
Perquè en ton rostre hermos, la pena sura
y't fa mostrarte trista y macilenta?

Dol-- Ay, pare!

Pere-- Que.

Dol-- Lixa nit, lo fat indòmit
à l'ànima ha deixat aperarada;
las fatigas horribles d'un mal sòmit
han invadit ma pensa atribulada.

Apenas se clohian mas parpellas
y't cor ab pausa quietament batia,
per la visió dels sols y las estrellas
una llegió fantàstica venia.

La colla immensa de la falsa esfera
tenia enfront de mi; horroritzaba

esguardar la venjansa y la quimera
que com fantasma irat me amenassaba.

Prest apresura el pas, tots ne fugian
y al fi sola la sombra va quedar-se:
ses ulls fets en los meus ¡oy! parecian
que per moments volian inflamarse
com llamp que explota de rogenca flama
afrech afrech dels nivols impetuoses,
ahont la ratja huracanada brama
per los espays de bruna cavernosa.

To enlayraba mon vol, esperitada
y la ven sento que de soyte crida
d'aquella sombra e' imponenta fada:
- No tens perdó de Deu! Ets maledida!
De tanta lluyta al punt caigui ^{abotada}
sense anim y esprit atorrollant ^{tue}
«Veïten beu lluy de mi! De tuch perduda!»
deya el fantasma vil amenassant me.
Me animo, vull fugir «¡Verge Maria!»
lamo jo: «¡Imperéme!» y quedo inerta,

La sombra aquella lluny de mi fugia,
y ¡oh sort! llavors, me vaig trovar de porta.

Per. - No fassis cas dels somnis, la mentida
sempre va rera d'ells!

Dol. - Sobressaltada
m'ha deixat pare; os juro, que a la vida
per somnis no m'he vist a peserada.

Per. - Deixa quimeras ja; ¡tu estas resolta
a casarte Dolors?

Dol. - Ma sort es eixa.

Per. - Donchs un moment a ma paraula escolta
y si al parlarte algun recort hi deixa,
pensehi un jorn cuan sigas bona mare
y a mi la fosa m tanqui tornat cendra,
que sen mare tan sols, com no ets encare,
lo amor que l'he tingut podria, comprendre.

(Pensa)

Ta fa ^{molts} ~~vingt~~ anys Dolors, ¡ay! com passen!
Era una nit d'aquellas mes serenias
en que las barcas de pescar traspassen

lo mar fins a trovar las onas plenas.
Los raigs brillants de la enlayrada llum
formaban en lo mar mantell de plata
y una barca provaba sa fortuna
solcant lo epill que lo llan cel retrata.
Los mariners y un nin, alli cantaban
treballant ab afany y ab alegria,
gent que en la pesca lo profit trovaban
que sols per sostenirlos los servia.
Com lo mateix orig, eixa barqueta
l'immensitat de l'aigua capdellaba.
No feya gens de fret; tranquila, quieta
la mar a nostra nau petonejaba.
Mentre ocupats ab son treball se veyan
los honrats mariners, al lluny oviran
cuau ja l'art puguer treuer ells reogan
uns es belt berganti, y a pre sentiren
una ven de viatura, tan sonora
que va deixar los l'anima ferida
com si clavat se hi hagues una fitora.

y plorava el destí de sa vida.
Al punt tiraren l'art; una noyeta
hermosa com un àngel somicaba
à dintre d'una bella panereta
vestida ricament; com ne ploraba
aquella nina hermosa acurrucada!

Dol. - Y no's va ofegar!

Per. - No; verge Maria!

Per un manyoch d'estopa era abrigada
y l'aigua de cap modo entrà podria.
Lo patri de la barca, à aquella noya
va eriar ab cuidado, y avuy al dia,
es mes pura y hermosa... es una joya
que tot lo poble possehir voldria.

¡Quin regositj lo men! ¡Oh sort hermosa!
Fins are aquest secret tancat estaba
en lo fons de mon cor! Va à ser ayora
la nina que en lo mar agonejaba!

Dol. - Pere estimat!; qu'heu dit? Tenant m'atruisa
ja tanta de bondat, y sacrificis.

Lo agratut cor que dius lo pit respic
us deu à vos immensos beneficis;
à vos la vida dech: accions tan bonas,
ja no's veihen al mon! Sempre agratuda
encara en vos pensare' moltas estonas
recordare' qu'os dech tota ma vida
puig heu sigut constant per l'orfaneta,
mentre lo llabi lo secret guardaba,
fins à veurer ma ditxa satisfeta
la que al vostre costat no escasejaba.
Pere estimat: faeh y amants los braços
vos estan aguardant.

Per- Si; filla meua!
Fins à mori'us unicipin eipos lassos!
Dol- Cidrey si, que la ditxa es tota meua!

(Sabranas ab esquis. Surt en
Simonet tot fent brines y cançons
estigues molt alegres.)

Escena 5^a

118

Dits y en Simonet.

Sim. - Apa, que l'hora s'atansa.

Per - Si, noya; veste a mudar
perque dintre poca estona
ja vindran los invitats.

Dol. - (En mitj de tanta alegria
sento'l cor apesarat
pensant que la destra dono
a un hom que no puch aguar.)

Sim. - ¡Au! Au! No gasteu romansos,
haventho de fer... aviat.

(Vocan las non)

Per - Qu'es tart!

Sim. - Es clar!

Per - A vestirse

que l'hora ja va acercant!

Simonet, rep als que vingan
mentres nosaltres som dalt.

(En Pere y Dolors se'n van a dalt.)

Escena 6^a

Simonet.

Be, be! (Pausa)

To faig de sereno,
jo faig... Ni ho se ho que faig!
Simon, ja qu'estas a solas,
te hauras de formalisar!
La Dolors, avuy se casa...
; perque no me haig de casa
també jo? De meditemho
perque, vaia, la veritat,
si m'hagues de quedá conco
seria un viure infernal!
Un cop la Dolors casada
jo a en Pere tuch de parlar
y tuch de sorti ab la meua,
; perque un home sol, que fa?
Passa la vida aburrinte,
los dias passen y ls anys,

y, un camina a la fonsa
 sense haber gens disfutet!
 No hi ha mes, mudo de rango,
 puig l'home deu procurar
 ana sempre avant y fora,
 y embesti com lo Llevant.
 Si fins are hi percat peyor,
 bo es que'm deisi perca
 per una lliera maga
 que ab trassa'm porí'l parany!
 Ta está dit, y no reculo
 ni que vinga un cop de mar;
 la dona a d'esse'l meu barco
 y la iglesia'l port buscat,
 y allavors tirarem áncora
 desafiant los temporals!
 ¡No reculo, jo vull dona,
 puig la dona ben mirat
 sol ser lo timó que guía
 a que l'home vagi avant!

Escena 7^a

XXX Simonet y en Leluis.

(Aquest últim se convertit en sangon,
y le la vista bona. Satura a la por-
ta y din.)

Lelu - (Ta he arribat! Lo a casa d'ella,
de la qui'l cor va matar-m!).

Sim - Si que va ab molta catxassa.
la gent que ha de...

Lelu - Deu vos guard!

Sim - (Ta son aqui.) Veurà, entri.

(Et jove es un convidat.)

(En Leluis va baixant al prosceni; en
Simonet se'l mira de fit a fit y rege-
neix entlo din supres)

Pero calla! ;sty, ay! Que miro.
;Tu ets en Leluis?

Lelu -

Es cert.

Sim -

!sty, ay!

¿Y ahont dimontri la feyas
que no te habiam vist may?
Prò, ¿que miro! Fins la vista
tens bona!

Lelu.- Ge m'ha curat.

¿Grat sia a'Deu!

Sim.- ¿Y ahont estabas?

Lelu.- He passat aquets dos anys
aprop d'un germà a Marsella
que's home de molts candals.

Sim.- Barat! (Fent petar los dets)

Lelu.- ¿Y esten bons vosaltres?

Sim.- Per are, ni be, ni mal.

Lelu.- ¿Y la Dolors?

Sim.- ¡Oh! El que's ella,
trempada el mateix qu'un all.
¿Que no hu saps Lelu?

Lelu.- No; parla.

Sim.- Si donchs que vas retrassat
de noticiás!

Lelu -

No m'entranyis,
Incare no he dat cap pas;
lo primer al entra al noble
he vingut aqui. ; Que hi ha?

Sim - Gaire be, no gosó a dirho,
per no darte un cop mortal.

Lelu - No temis, que jo no temo;
a cops ja estich avesat,
z com l'últim, que no ignoras,
simonet, no'm va matar,
figurat si dech jo temer...

Sim - Douchs t'ho dich. (Veli aorta i la wella)

Se'n va a casa,

are...

Lelu - ; Qui?

Sim - La Dolors!

Lelu - ; Falsa!

Sim - Ab don Ramon.

Lelu - ; La veritat?

Sim - Així'm m'ati una tempesta!

tre, a' las deu hi miran.

Llu-; Y qui es aquest subjecte?

Sim- Un senyor que té molts rals.

Llu- Es jove?

Sim- Si... una miqueta...

trindrà... alguns cinquanta anys.

Llu-; Cinquanta anys!

Sim- Y això t'admiria!

De mes vells se n'han casat.

Llu-; Que'm contas?

Sim- Ja te l'han presa!

Aden picota!

Llu- (¡Guin clar!)

Scottam, Simon.

Sim- Que?

Llu- Digam.

¿ella, may n'ha demanat?

Sim- Cada dia! Ves!

Llu- (¡Pobreta!)

Sim- Sempre de tu està parlant,

y que sempre voy li cànten
las llàgrimas cara avall.

Lelú. ¡Que dius? Un favor deus ferme.

Sim. Si no'm pot perjudicà.

Lelú. Vols a la Dolores dirli
que'm Lelús li vol parlar?

Ferho, que jo t'ho demano.

Sim. - L'assumpto es molt delicat,
pero sent per tu, dech ferho.

Lelú. - Corra!

Sim. - Ja tu corro!

(Qu' Simonet puja l'escala y diu a part)

¡Qui sap
si en Lelús ab sa patica
la novia a' en Ramon pendrà!

Escena 8^a

In Lelús. (pensatiu)

¡Oh, sort! Y que m'ets contraria!

Ta no tinc gens d'esperansa!
 La vida aïssí es tan varia
 que de viure'm se causa!
 ; Que hi vinc a cercar aquí
 ahont regna la armonia?
 La mort... ; Malhaurat de mi!
 que's va acercant cada dia.
 Lluís, ; que vens a cercar?
 Si aquí ja no hi ha l'amor
 que tu mateix vas borrar
 ab tot y agreujarte'l cor.
 Que avuy se casa, en Simon
 tot just m'acaba de di.
 ; Que vinc a cercarhi al mon?
 Dols, penas, sofrir y pati.
 Ta que's morta la esperansa -
 ; infern es lo paradís!
 Aquesta fam de venjansa
 fera venjarta Lluís!
 Valor Douchs, res tinc que tema

Tu que aixís lo despit m'ata,
tota ma fel vull exprima
dintre el fals cor d'una ingrata!

(Simonet seguint a Dolors surten
per dalt la escala; en Seluis aixís que
la veu, corre vers a ella que l'acolta
ab indiferencia)

Escena 9.

Escena
##

Dolors, Seluis y Simonet.

Sim - Mira; a'n'alt' el teu Dolors,
verhi; jo'm quedo a qui dalt
que al sentir parlar d'amors
lo cor tindria maldit!

(En Simonet se'n va pel puertó que
ha sortit)

Escena 10.

Dolors y en Seluis.

Dol. Lluís! Qui aquí?

(Corre vers à ell y al veure que ha recobrat la vida diu)

¡Que miro!

Hi veus!... Hi veus! Oh, alegria!

¡Quant t'hi angorat nit y dia!

¡No se si podria dirho!

Llu- (Quin cambi!... No va desaparure?)

Me deixa l'anima exorta!

Dol. No se' com no'm troba morta.

¡Ingrat! Vas abandonar-me!

¡Que t' vaicig fer que ab ferera
vares fer-me desgraciada...?

Respont-me aquesta vezada
que t'inch l'anima malherida!

Llu- Estassiat te contemplaba
un jorn, y erats tan hermosa,
que sols per ferte ditxora
fins mes secrets te contaba
y aixis la ditxa'm gaudia,

oh, belles auras serenas,
en que oblidava mas penas,
quan en mon cor t'opiniua!
Lo doló'us recompartiam,
tu per mi eras t' amorosa:
prop de nostra platja hermosa
!qu'ambadas contat habiam!
Atli, enamorats ab dos
juntabam lo doló' alei;
de las onas lo vai-ve
formaba un can amoros.
- ¡No ovis t'escuma? - To oia
ta veu que armoniosa'm deya,
z jo que'n tot ulls la veya
foll d'amor te responia!
Ton llavi allavors parlava
dihentme: - hequeixa remor
es igual que nostre amor!
Le'ona a la platja beaba
un jorn; terrible amargura!

caigui per éstar soldat;
 essent del poble allunyat
 ahont deisaba à ma ventura!
 Vaig partir; las nits passaba
 al se embarcat, à cuberta,
 y en nit de la mar deserta,
 amor men; quant t'anyoraba!
 Ni la lluna ab raigs de plata
 bastava à dar-me bonansa;
 no omplia 'l cor d'esperansa
 com ompla 'l mar d'escarlata.
 Sospirava; ab lo brandeig
 lo meu sospir, de la nau,
 se l'emportava siian
 pera entregartel, l'oreix.
 - ¡Dolors! - tristit cridava
 brollantme 'l pler nostre avall;
 sols la mar era 'l mirall
 hont à ta imatge encontreaba.
 ¡Ay de mi! Bovus à ma terra,

y en vers de trobarhi amor,
trobo sols penas y plor
que's feyan funesta guerra.
Pera probar si m'aymaba,
vaig dirte que sentue cego
no m'estimessis, y luego
sense cor tu m'oblidava.
Mes tar va volguer lo cel
de que esguardes la veritat
y a qui la sort m'ha robat
donantme a beure amarg fel.
;Fiu vas enganyarme, ingrata!

Dol - To?

Llu - Si, tu; y encare ho negas?

Veyam, quinar rasons legas.

Dol - Lluís!

Llu - No se com no't mata

la vergonya, falsa dona!

Vuras ditosa...? No ho penso!

L'amor de aquells jorns, jo llenso,

125

pro mon enuig, no't perdona!
Qu'vá ho esperis!... Me sobre
lo motiu y la raho:
lo teu cor vol ambicio,
y en Lluís, es sols un pobre!
Seu perfums, t'han envidada,
de l'or, que com tot res son:
¡Impossible! El mon, no es man!
Tot lo que t'e, n' es mentida!

Dol- Lluís, vas equivocat.

lo que t'estimo prou si,
diguessis que no tens fe'
haurias mes be parlat.

Vaig jurarte eterni amor
y encare só la mateixa,
que jámay al meu cor deixa
aytal foeh ab son ardor.

Ma promesa, es jurament
y es mon ànima tan noble
que avuy Lluís, t'estimo el doble

y en mi no hi ha fingiment.
Lluís - Lucare'm negas Dolores
lo que oren mas orelles?

Dol. - Es tan cert, com las estrelles,
que al cel hi ha.

Lluís - Si m'adora,
¿perquè ell d'amor parlaba
aquell mati?...

Dol. - No Lluís...

Lluís - Mentre l'infelis cequet
rublert d'ira or escollava?

Dol. - Lo que va passa aquell dia
dins lo pit quedà grabat,
y ab son recort ha plorat
molt trista l'ànima mia;
veigent que sense motiu
vares dirme te oblidis.

Lluís - Pera probar-te...

Dol. - Lucara es
amor meu, lo foch tan viu,
Va esser ma ira tan forta

126
que'n va cercaba templança
y daba a'm altre esperansa,
mes, una esperansa morta.

Pro teminte recobrat

sento revivir lo amor...

coms ponceletta, que'n flor

del àura al bes s'ha tornat

brequi que tu no m'aymabas,

y't juro que so ignocenta.

Lelui-; No sé coms ton cor alenta!

Dona crudel!... M'enganyabas.

Dol-; Oh, no! Sempre he recordat

ab l'amor de la infanteria,

y he viscut jorns ab tristesa,

tan lo meu cor t'ha anyorat!

que a' dolls m'has fet derramar

de mor ulls llàgrimas puras,

y ellas, mas desventura,

pron te podrian contar.

Lo recordar, m'espanta.

igual que perlas perdudas
queyan per mar gallas, mudas,
à torrents, y ab fonsa tanta
que sols ab realitat
ton abandono oviraba...
cada nit per tu pregaba
y al fi ja 't tuch recobrat.
En nostre amor Laurenetta
que rusa lo maris llanguera,
y al últim retorna ahont era
per morir, tranquila y quieta.
Si, encara m'estimas Lluís
y habent vista ma ignocencia,
per mi obriràs la conciencia
perdonantme d'improvis,
Si, pel mes sagrat del mon
cuyra al cor que per tu sent!
Ultimam, è incontinent
juro deixar a en Ramon!
Lluís: - ; M'ho juras?

Dol -

De tot cor!

Lluï -

De:

Dol -

Han bon punt toquin las deu
 nias aqui y devant teu
 veuràs com lo deipare;
 y ab ton ventre qu'ensuralla
 tindré l'espill de mon cor!

Lluï -

(Agafantla pel la mà; y explotant d'amor)
 És lo geni del amor
 dels cors potentia muralla!
 Los restants moments de vida
 que me'n seràn de ditjors;
 sols fitant tos ulls hermosos
 veuré lo pur cel sens mida.
 Quan brillarà una estrellita
 sobre el forch mantell del cel,
 me semblarà sens recel
 ser de tos ulls la mineta;
 y quan sobri la poncella
 als raigs que'l sol hi aboca,

pensarè en ta roija boca
ahont neis la perla bella;
y cuan l'aurora daurada
isi ab carrossa de foch,
alli, oirari el bloch
que pertany a ma estimada;
gorarem sens un igual,
las ditpas mes fal-laguera,
y viurem sense quimera,
al paradís terrenal!

Dol ; fan un estimas?

Alhí: Solun del dia!

Regina del pensament,
tu ets lo dolcissim accent
que'm condorm a sa armonia!
Tene si t'am? Ay! Com l'auell
aymas gojis lo volar;
com lo mariner a la mar,
com l'ignorant un concell,
y sens duxte, nena hermosa

pera mi joia envejada
 que'ts la pertai mes prenhada
 que hi ha en lo mon mes preciosa;
 Tu ets pura com la neu
 que brolla aigua cristallina;
 tu vas neixer bella mina
 de las llàgrimas de Deu!

(De en Simonet per la uela)

Escena II.

XXX

Dits y en Simonet.

Sim - Bon pare... puja Dolores!

Dol - Jo' prompta! Lluís men, adén!

No faltis pas a' las deu.

Lluís - No faltaré!

(Se donan una estreta de mà y després de
 haberse donat una expressiva mirada Dolores
 se'n va d'hent)

Dol. -

¡Volen horas! m

Osceua 12.

Lelis.

Mi habia calunniat
à tan constanta uena?
;Deu meu! bre tu tuch pena,
si m'és un cor sencill;
;¿jo sols una estona
dugtar d'ella podia?
;Oh, no! Bal felonía
no ha merecut son cor!
Oh goig! Ne serà meua!
Namon; tem la venjansa
que prompte, sen tardansa
derrobre tu causà!

(Apareix Don Namon; va tot iradat!)

Osceua 13.

Lelis y Don Namon,

Nam. (A poch à poch; he lograt
lo ansiat amor que don vida!)

(Adonantse d'en Leluis)

(Uu convidat!) Guàrdil. Deu!

(Leluis al veu la sen dien Namon fa
una transaccio)

Leluis - ¡Aquesta veu!

(Veigra y comensa à obrar-lo ab
calma é indiferent. Don Namon lo
regoneix.)

Nam. -

(Plus diria

que us m'es disconegut!)

(Nuniant)

(Ah, ja tu càich: sembla mentida!)

Leluis - Deu lo quart!

Nam. -

(Vaja; si, es ell!)

(Repent en Leluis sa furia y li diu sardo-
nicament)

Leluis - ¡No respon? (Estansa à ell)

¡Que se li oferia?

Nam. - ¿Bon s'entent?

Lluís - Digu; ¿que vol?

Nam. - (¡Qu Lluís!) (Regonimentto)

Lluís - ¿Sab a quells dia,
que va dirme ab ven de amich
"qui are't parla t'estima
y escolta'l sens temer gens?"
¿tquell amich que venia
à dirme que ab la Dolores
no hi pensés, que no era viva?
Ahont es?

Nam. - ¿queic parlar
no se' lo que significa.
Per un altre gotic'm prent.

Lluís - Dissimula! ¿quis me mira
vegent que l'hi coneixent?
¿tan vil es? No s'honorita
voste qu'are fa dos anys
ma vida comprometia
pentme veurer que al amor

enterraban en la vida?

¿Thont es del amich la ven-
tan rublerta de falsia?

Leo tuch, en front, que confor
apenas alia la vista;
aqui el temiu l'home aquell
que va enmatsinar ma vida
amargantant a mon cor
que cego cercaba ditpa!

Leo veig y me sembla fins
estrany que tan mut estiga
sens la llengua fer parlar
que hi sa boca es paralisia!

Veyam; contesti... No pot!

Naw - lipò, es una villania
lo veureme així a insultar
essent un dia de ditpa;

Lhui - De cap manera potser!

Una minjona sencilla
may pot amplexarse en un home

que fins d'ella n'és indigne,
Ne cerca una esposa en va
puig fa temps que a' altre estima!
Hart és be d'hora lo foc
ve que tren fum y respira!
Vagise'n en nom de Deu,
que la terra que trepitja
fins harta vergonya? don
de a' un home vil sostenirne!
Vagisen, ... sens esperar
ab. lo que'l sen cor desitja!

Nam - ; Qui es voste per dirme això?

Lehi - ; Qui sò, pregunta?... ; Ignominia!

Miriam, ; ven? Sol' cego a quell.

; Solu recorda? No hi atima?

Voste a' me mi va faltarm,

y ja sabem, que'n la vida

qui difama, es sol' un vil

perque haurà assassina!

Lurti donchs prompte, aviat,

puig Deu fassi que la ira
 no exploti tot son rencor
 recordantse d'a quell dia!
 Vagissen sense aguardar!
 Nam-Doncas, surti desseguida,
 jinsolent!

(Lelhi al sentir iuca parantse s'infle-
 ma de tal manera que diu)

Lelhi- 'Oh' Viva Deu!
 aguardis! Dintre ma nice
 ja sabra si'l cego irat
 de mello' sort es mes digne!

(Lelhi va dirant a en Ramon crefes)

Ramon.- Finch un contrari ab aquest
 molt robust! Ja s'emboica
 lo men casament! Ramon,
 soh ab pens de plom camina,
 que no t'atrapiu despert,
 unna, pensa y activa!

(Pimmet bairca tot alegre)

Escena 14.

ESP#

Don Ramon y en Simonet.

Sim - Don Ramon, que ja s'acosta!

Ram - Prompte hi serém Simonet.

Sim - Francament, Ramon, ¿reuria
que perami estich content?

Ram - ; Perqué no?

Sim - Si, no l'enganyo.

¿Heu triga a venir la gent!

(Entran en aquest moment uns quants
convidats)

Escena 15.

Dits y convidats.

Mu. - Deu los quart!

Altre. - Bengan bon dia!

Ram - Vágin entrant!

(Precisament ab un y altre.)

Sim.

(Ay, 'Deu meu!
'y quins tráfecs!) Veuran, entrin
al menjador.

(Acompanyantls vers a la porta del
primer terme de la esquerra)

Escena 16.

Ramon

Passa'l temps
y la Dolor y en Pere
no surten y son la deu.

(Surten Pere y Dolor; lo piusí du-
hentla per la mà la presenta a deu
Ramon, que recobra la alegria)

Escena 17.

Ramon, Pere y Dolor

Pere - Ya sap, que no es filla meua;

Don Ramon, aquí la te:
Ramon - ¿Será una dolosa esposa?

(Ramon se dirige a Dolores y una no
contesta)

Per - Filla, contesta... (Dama) ¿Que teus?

(Dolores respondo ab un imperceptible)

Dol - Sento... Don Ramon, dis pensiu;
mes... ¿jo cararme ab voste?
la veritat... decidirme...

Ramon - Dolores!

Per - ¡Mal llamp del cel!

Dol - (tjovollantse als pens d'en Pere)

¡Pere atimat, perdoueu-me!!

Per - (Indignat) ¿Que dius, Dolores? Per may me,
no restis a casa meva
ni te atansis devant meu!

Dol - Pere!... Pere! (Guplicant)

Ramon - (Aden ventura!)

Per - ¿Qui es lo vil que t'ha fet fer
devant meu en tan mal hora

tan baix y humiliant paper?
 (En aqueix moment apareix en Lluís
 a la porta que diu)

Escena 18.

Dits y en Lluís.

Lluís - Dó!! (Dots restan anombrats al viurel que
 ab meitat baixa fins al proceuri.)

Per - ; Dú?

Lluís - Si, jo? ; Que vos estranya?

Per - Molt bé!

(Agafe ab furia la dentre de Dolores
 y diu-li ab ira.)

Molt bé!... ; Malehida!
 ; Malehida en sia l'hora
 que't vaig adoptar per filla!
 ; Al cap de taus anys, tu zora
 a ferme eixa vil partida!
 Douces, be, veiten ingrata,

MS. P.
apartat lluny de ma vista!

(L'arrebata en terra zella cara
de jenuolls, cubintre lo rostre
ab las mans. Qu'lore puja des-
bordament per la escala auant
a dalt.)

Nam - (L'ensins desenganyo z penas,
s'atravessan en la vida!)

(Qu'el Leliu agafa a en Namon per un
bra z d'unt.)

Leliu - Ta li vaig dir, que aquell ago
d'una altra sort era. digne!
L'home que ha fet tant agravis
sempre obrant ab villania,
; que mereix? Sols lo despreci
z del mon enter la ira!

lo pit que van injuriarme
avuy sols l'ensa guspira,
z'ls ulls ferits expunxian
en front d'aquell que assassina!

134
Ram. - ¡Lluís!

(Dóna en Pere ab una cadena y una
crembeta d'or a la mà y un ganxell
din ab emoció.)

Per. (A Dolores) Té; ni aquelles joyas
vull de tu!... Fug desseguida!

(En aquest moment Don Ramon se fissa en a-
quelles joyas y corre cap a en Pere li din pre-
sentantli de la mà)

Ram. - ¿Que veig? ¡Oh, Déu meu! ¿Que miro!

Per. - Don Ramon!

(Don Ramon mirantles detingudament las
joyas)

Ram. - Ah! Ja ho sentia
lo meu cor! Q. la mateixa!
Les joyas de la Lluís
y que jo al coll vaig posar
al abandoná a ma filla,
¡oh! Si, si; per favor Pere
expliquevos! Qui tenia

aquestas joyas; diheu mho
que l'ànima os ho suplica!
Per- Tots las prendas, que portava
un jorn en son coll la s'ima
que alguns pobres peccadors
dintre'l mar van recullirne,
es lo recort que guardava
per la que's creya ma filla,
y com avuy me deshonra
li dono tot quant tenia!
Nam. - Un instant!

(Don Namon retreu un estriç y tren
una joya igual a la d'en Pere)
Veyeu aquesta?
Botexiulas!

(En Pere li pren, y veuent que son
idèntica din ab gran pla)
Per. Os es filla!!

(Al oír arço tots vertan parats)
Dol- ¡Ah!... ¡Qu'escotto!!

Nam -

'Filla aymada!

(Corre ven à ella pera abraçarla y retrair-
santto dim)

Dol -

¿Leo meu pare vos? Mentida!
No te tan mial cor mi pare
pera abandoná sua vida
que á no se la Providencia
al fondo del mar seria;
aqui sols per pare acato
es al hom aqui ls ulls miran

(Guzalant à en Pere)

rubert de virtuts honrosas
al qui dech lo nom y vida!

(Don Ramon can de jenolls y re-
plicant à Dolors dim)

Nam -

Ongas compassio! Perdóuem
los agravis que m'humillan,
puig que l'cel ja m' demostraba
que jo estimarte debia!

(A en Selim)

¿Tú Lluís, me perdonas?

Lluís.- No sí: ¿que volem que os diga?

(Furt a Simonet tot atrobat e' ignorant lo que passa d'en vèdant)

Osena 19.

Dots y en Simonet.

Sim.- ¿Que habem de fer ab tal catxana?

Los invitats se impacientan!

Au! Los deu estan per cause;

Donchs pensa que os esperan.

Ram.- Lluís, es vana vengança

a que t'induhes las quimera;

ensa que a n'aqui mira,

desde are es filla meua!

Perdonam donchs, que jo en pleriu

vuy donar tel amolt rica

la que ha d'esse esposa teua!

(Dolor y Lluís estan lluytant y en Ore)

absant à en Ramon din à Dolors)

Per- *Prou Dolors!*... *Q lo teu pare!*

(Dolors exclatant ab plus se tira ab
seus braços.)

Dol- *¡Pare!!*

Ram- *¡Filla!* (Abrassant)

Sim- (Que comedís!)

Dol- *Perdonat Lluís.*

Ram- *Dolors!*

Per- *¡Lluís!!* (Senzalantti à en Ramon)

Lluís- *Douchs, fore guineras!*

Ramon! (Ahi abraça)

Ram- *Gracias!*

Lluís- *Vo perdono!*

Dol- *Amor meu!* (A Lluís)

Lluís- (A Dolors) *¡Aguada meua!*

(Abrassant, du peu se interpone entre
ab du, y aixecant los braços en ademà
de rúplica, din ab gravetat. Gran silen-
ci exaltanto y fermant un adre.)

Per.- Disfruten de la ventura
que en tal moment vos respecta;
siguen ditxos, viviu-ne
ab l'amor de primavera
y pensen, sempre en la vida
de que hi ha una Providencia!
(Can lo teló)

Fi
del drama

